

POSLUH ZA ZDRAVE POBUDE

V sredstvih javnega obveščanja in na delovnih sestankih družbenopolitičnih organizacij se zadnji čas poleg vsega doslej znanega vedno bolj določno oblikujejo novi pristopi do aktualnih tem. Skoraj ne mine dan, da razen o delu skupščinskih teles in organov DPO na ravni zveze in republike zvemo tudi kaj o spontanosti, koristnih prostovoljnih akcijah po Sloveniji. Po vrsti je to lahko:

- pomladanska očiščevalna akcija okolja,
- oživljanje polpozabljenih, koristnih dejavnosti po rednem delu,
- pomoč ostarelim, nemočnim občanom,
- zbiranje odpadnega materiala, s katerim lahko nadome-

stimo vsaj delček drugje prepotrebnih deviz.

Pri tem je opaziti neki nov posluš za zdrave pobude. Celo več: iskanje iniciative pri ljudeh za javno in splošno dobro ter iskreno veselje ob ugotovitvah, da take pobude so, le videti jih je treba. Obenem s tem se javlja že tudi upravičen ponos, da ni potrebna prevelika črnoglednost na račun naše potrošniške miselnosti pa z njo povezane sebičnosti, ki ji gre le za zadovoljevanje ozkih koristi.

Kakor spodbujamo inovativno dejavnost, ki naj še naprej prinaša racionalizacije pri proizvodnji, vse kaže, da začenjamo ceniti tudi tiste vrste inovatorstva, ki sega širše po delovni organizaciji ter iz nje v krajevne in vaške skupnosti. So

to bolj ali še manj vidne pobude za red, za varčevanje raznih vrst, za nove skupne, družbene smisle.

Če so namreč naši proizvodni plani, njihovo vsakdanje izpolnjevanje kljub oteženim gospodarskim pogojem kakor zidaki v ustalitvenih prizadevanjih, potem je takšna spontana samoiniciativnost, ki vodi k varčnosti, samodisciplini in redu kakor malta, ki te zidake trdno spaja.

Treba je še naprej razvijati posluš za zdrave pobude delavcev in krajanov. Treba pa jim je zanje tudi dati javno priznanje. Za dobro dejanje lepo besedo, za družbeno koristne predloge priložnost, da se javno razložijo in podprejo. — Več ko bo takih pobud in bolj ko bodo prihajale iz temeljnih celic naše družbe, bolj bo jasno, da ustalitvena prizadevanja v nas poganjajo korenine.

Kako izpolnjujemo planske obveznosti

Skupna proizvodnja v februarju je bila prekoračena z 9,2 odst., v kumulativu pa zaostajamo za 0,4 odst. Odpremo smo prekoračili za 7,8 odst., kumulativno 6,6 odst. Prekoračitev fakturirane realizacije znaša 5,1 odst., v kumulativu pa zaostajamo za 1,6 odst. Prekoračitev plana izvoza znaša 13,1 odst., kljub temu pa beležimo v kumulativu zaostanek za 4,1 odst., saj je bil plan izvoza v januarju dosežen le z 78,8 odst.

TOZD jeklarna. Plan skupne proizvodnje je tozdr presegel za 2,9 odst. Oskrba s surovinami je bila zadovoljiva, kljub temu da staro železo ni bilo najbolj kvalitetno. Primanjkovalo je FeTi, tako da TOZD ni mogel izdelovati jekel z vsebnostjo titana. Izmeček je bil v mejah normale, vendar nekoliko višji kot v lanskem letu.

TOZD jeklolivarna. TOZD je v februarju presegel načrtovano skupno proizvodnjo za 4,4 odst. in s tem delno že pokrtil januarski izpad. Kot v preteklih letih je tudi sedaj tozdr v položaju, ko kljub štednji, zmanjševanju neuspele proizvodnje in rasti produktivnosti s prodajno ceno ne pokriva proizvodnih stroškov. Posebej je problematičen asortiman za strojno kaluparico in mini livarno. Težave pa povzročata tudi še neosvojena tehnologija izdelave ulitkov za nerjavne armature večjih dimenzij. Tako bo po mnenju vodstva TOZD nujno potrebna pomoč strokovnih delavcev, ki so zadoščeni za razvoj tehnologije.

TOZD valjarna. Težka progla je presegla načrtovano proizvodnjo

za 15,4 odst. K tako ugodni količinski proizvodnji je pripomogla predvsem dobra preskrba z vložkom ter ugodna uporaba razpoložljivega časa za proizvodnjo. Zelo visok je prekoraček plana na srednji progi za 20,8 odst. in lahki progi s 30,6 odst. Odprema gredic je bila precej manjša od načrtovane, saj je bila večja poraba letih za kompletiranje programa srednje in lahke proge.

TOZD kovačnica. Ker je tozdr že v januarju poravnal zaostanek iz preteklega leta, je bil v februarju nekoliko boljši asortiman dela, s tem pa tudi višja skupna proizvodnja in odprema. Preventivno vzdrževanje je potekalo zelo dobro in tudi vsa nepredvidena popravila so bila zadovoljivo opravljena. Delne težave nastajajo le pri dobavi orodja. Vsi organizacijski posegi v tozdu so usmerjeni v akcijo za izvedbo stabilizacijskih ukrepov.

TOZD jeklovlek. TOZD je presegel plan skupne proizvodnje za 8,8 odst. Tako znaša prekoračitev pri vlečenem jeklu 8,3 odst., brušenem jeklu 24,0 odst. in luščenem jeklu 6,7 odst. Precejšen zaostanek pa je pri vlečenih žici, saj je bil plan dosežen le z 28,0 odst. Vzrok je predvsem v večji količini neodpremljene žice.

TOZD stroji in deli. TOZD je dosegel predvideni mesečni plan skupne proizvodnje le s 75,0 odst. Tako znaša zaostanek pri obdelanih ulitkih 9,2 odst., orodju 50,0 odst., medtem ko stroji in naprave sploh niso bili odpremljeni, (Nadaljevanje na 2. strani)

Ob Suhi

(Nadaljevanje s 1. strani)

kljub temu da sta bili dokončani dve stiskalnici, saj vztraja kupec pri prevzemu v železarni. Z delom so še vedno slabo oskrbljene kapacitete za proizvodnjo valjev ter NC stružnice. Zaradi zastojev v pripravi materialov je trpela redna oskrba z delom tudi v lahki strugarni. Po mnenju vodstva TOZD so sprejeta naročila za letošnje leto po asortimanu zelo neugodna, tako da bodo za enakomerno zasedenost kapacitet potrebni posebni napor v komerciali.

TOZD ind. noži. TOZD je dosegel predvideni plan mesečne proizvodnje le s 75,9 odst., kljub temu da znaša prekoračitev plana industrijskih nožev 29,9 odst. in brzoreznega orodja 33,3 odst., kar sta tudi najpomembnejši postavki v proizvodnji TOZD.

TOZD pnevmatični stroji. Zastoj za predvidenim mesečnim planom skupne proizvodnje znaša 16,7 odst. Tako zaostaja TOZD pri pnevmatičnih strojih 42,1 odst. in orodju za pnevmatične stroje 85,7 odst., medtem ko je bila za beležena prekoračitev pri lafetah

s 50,0 odst. in vrtnem orodju 18,7 odst.

TOZD vzmetarna. Plan skupne proizvodnje v februarju je bil zaradi ugodnega asortimana presežen za 12,0 odst. Pri listnatih vzmeteh znaša prekoračitev 6,6 odst., pri vzmetnih palicah pa 35,2 odst.

TOZD rezalno orodje Prevalje. Čeprav je bila dosežena proizvodnja relativno zadovoljiva, je bilo spet čutili pomanjkanje karbidne trdine. Dobava le-te se je v februarju znatno zmanjšala, kar je delno vplivalo tudi na pro-

izvodnjo, večje posledice pa se bodo čutile v marcu in aprilu. Nekvaliteten vložek pri proizvodnji nožev je povzročil precej težav, dodatnih stroškov in izmečka. V TOZD je še vedno velika odsotnost zaradi bolezni in nediscipline posameznih delavcev.

TOZD kovinarstvo Ljubno. TOZD zaostaja za predvidenim planom skupne proizvodnje v februarju 20,8 odst., v kumulativu 26,3 odst. Pri odpremi zaostaja 47,6 odst. in pri fakturirani realizaciji 24,6 odst.

STROJI Z RAVEN ZA AVTOMOBILSKO INDUSTRIJO

TOZD stroji in deli iz ravenske železarne je v sodelovanju z Metalno postal pomemben dobavitelj težkih strojev za avtomobilsko industrijo.

Te dni na Ravnah sestavljajo zadnjo stiskalnico iz serije dvajsetih za podjetje IMV Novo mesto v skupni vrednosti 93.920.000 din.

V IMV smo postavili težko presirnico, to je tehnološko zaključeno linijo za proizvodnjo novega vozila R 18. To linijo smo izdelali skupno z zahodnonemško firmo Müller. Tu manjka le še najbolj zahtevna od stiskalnic, t.i. dvojnoakcijska stiskalnica, katero pravkar končujemo na našem preizkusnem mestu.

Največjo doslej v Jugoslaviji izdelano stiskalnico smo izdelali z zmogljivostjo 12.500 kN. Za lažje razumevanje podatke: njena skupna teža je 162 ton.

Marca bo v Zavode Crvene zastave odpremljenih tudi prvih pet velikih stiskalnic DE 400. Za pošiljko bo potreben kar cel železniški konvoj s petindvajsetimi vagoni.

Naš program proizvodnje za leto 1980 vsebuje še deset takih stiskalnic, poleg tega pa še šest manjših, zmogljivosti 1600 kN. Te stiskalnice bodo dopolnile izdelovalne kapacitete ZCZ — program 102.

Ravenčani imamo v letošnjem planu proizvodnjo 70 stiskalnic in spremljajočih strojev v vrednosti 363.000.000 din.

Razvoj proizvodnje srednjih in velikih mehanskih stiskalnic je bil na Ravnah sorazmerno hiter. Pred desetimi leti so bile izdelane prve stiskalnice s silo stiskanja 5000 kN. Te stiskalnice smo izdelali v sodelovanju z nemško firmo Weingarten in že enajsto leto uspešno obratujejo v TGO Gorenje v Velenju.

Osvajanje nadaljnjih tipov stiskalnic je rezultat dela domačih strokovnjakov. Do danes je bilo na Ravnah izdelanih že štirinajst različnih tipov stiskalnic in deset tipov drugih strojev, kot so škarje, stroji za kovaško valjanje in pakiranje za kovinske odpadke.

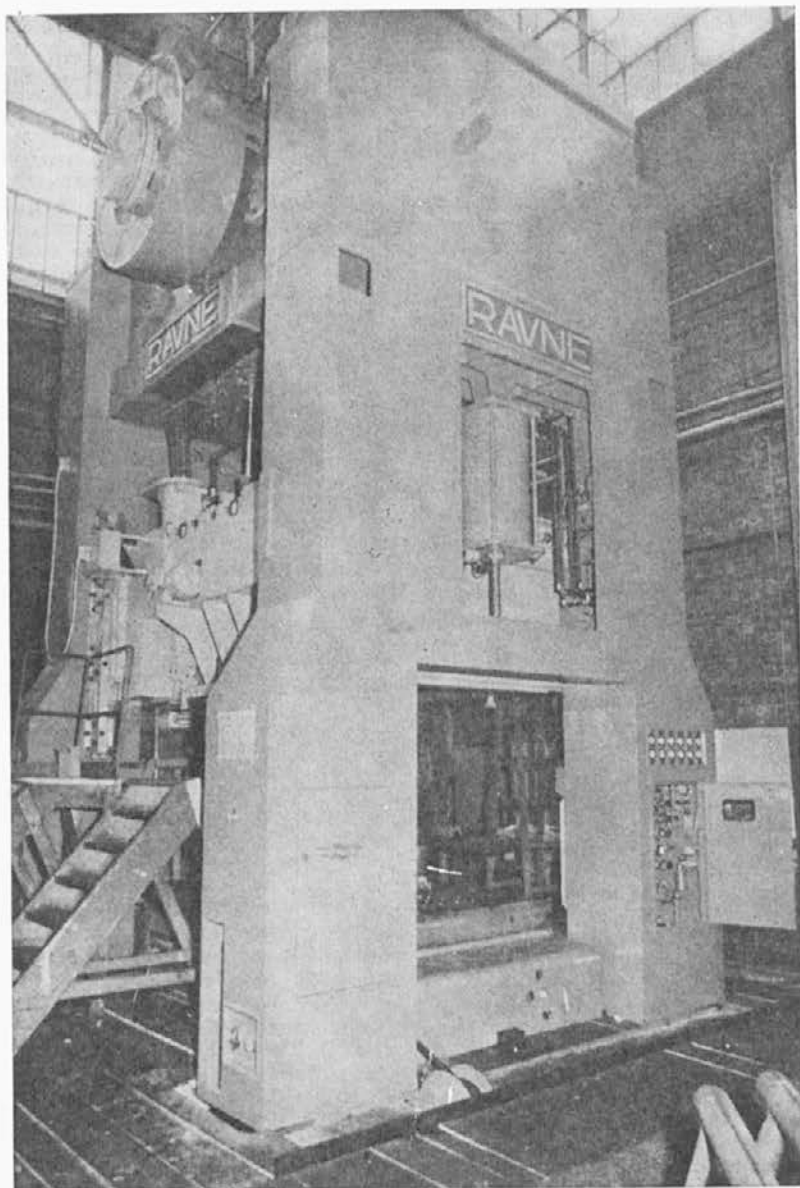
Naš program proizvodnje vsebuje v glavnem stroje za hladno preoblikovanje. To se vse stiskalnice iz družine DE, ki ima doslej kar šest različnih izvedb tako po zmogljivosti kot velikosti. Poleg teh strojev pa izdelujemo še stroje za kovaško industrijo. To so stiskalnice KES, kovaško valjar-

TOZD	ODSTOTEK DOSEGANJA V PRIMERJAVI Z ENAKIM OBDOBJEM LANI							
	SKUPNE PROIZVODNJE		ODPREME		FAKTURIRANE EKSTER. REALIZACIJE		IZVOZA	
	februar	kumulativ.	februar	kumulativ.	februar	kumulativ.	februar	kumulativ.
JEKLARNA	99,4	102,1	-	-	-	-	-	-
JEKLOLIVARNA	103,9	103,1	102,7	100,2	137,4	125,1	493,5	232,0
VALJARNA	121,4	100,5	114,4	114,2	147,4	139,5	212,5	179,3
KOVAČNICA	103,8	99,8	123,1	94,1	156,6	125,6	631,8	353,7
JEKLOVLEK	120,2	125,2	109,0	119,4	132,5	134,5	-	1558,3
STROJI IN DELI	134,0	100,9	127,7	99,6	188,8	119,6	52,0	37,2
- noži, brzorezno orodje	239,5	178,3	174,1	136,2	202,0	166,8	148,1	135,2
- gredice	-	-	-	-	-	-	-	-
- palice	57,6	52,8	57,6	53,0	62,0	57,2	-	-
INDUSTRIJSKI NOŽI	154,9	184,5	131,0	101,0	193,8	159,4	148,1	135,2
PNEVMATIČNI STROJI	85,1	75,0	90,9	80,2	121,5	111,3	-	451,4
VZMETARNA	113,7	105,2	114,2	102,9	142,7	119,6	84,3	73,2
REZALNO ORODJE	105,0	92,3	53,6	77,0	115,9	124,6	48,7	151,7
KOVINARSTVO LJUBNO	84,8	78,0	51,8	47,1	147,2	109,1	-	-
KALILNICA	-	-	-	-	83,6	94,7	-	-
STOR. DRUGIH TOZD-DS	-	-	-	-	155,6	177,3	-	-
SKUPAJ DO	110,0	101,5	114,2	108,8	150,0	131,4	187,9	166,4

ODSTOTEK DOSEGANJA OPERATIVNEGA PLANA
SKUPNE PROIZVODNJE

TOZD	FEBRUAR	KUMULATIVNO
JEKLARNA	100,1	101,6

TOZD	ODSTOTEK DOSEGANJA NAČRTOVANE(ga)							
	SKUPNE PROIZVOD.		ODPREME		FAKTURIRANE EKSTER. REALIZACIJE		IZVOZA	
	februar	kumulativ.	februar	kumulativ.	februar	kumulativ.	februar	kumulativ.
JEKLARNA	102,9	102,4	-	-	-	-	-	-
JEKLOLIVARNA	104,4	97,3	99,6	89,2	105,4	91,2	190,9	125,2
VALJARNA	117,7	98,3	109,7	113,1	113,7	115,9	130,4	118,3
KOVAČNICA	106,1	102,6	121,2	108,0	128,9	118,3	142,7	105,6
JEKLOVLEK	108,8	102,9	104,7	105,4	105,6	105,4	10,3	117,1
STROJI IN DELI	75,0	62,6	73,2	60,1	71,1	58,0	47,3	23,6
- noži, brzorezno orodje	130,0	105,7	136,2	92,1	131,2	98,3	91,4	54,5
- gredice	-	119,0	-	-	-	-	-	-
- palice	57,6	57,6	57,4	57,3	52,8	52,9	-	-
INDUSTRIJSKI NOŽI	75,9	98,6	111,0	81,1	127,5	96,1	91,4	54,5
PNEVMATIČNI STROJI	83,3	81,3	85,5	82,8	90,4	87,3	144,5	221,2
VZMETARNA	112,0	105,9	111,9	105,6	115,9	101,5	109,5	110,4
REZALNO ORODJE	140,0	120,0	102,3	97,5	88,6	93,2	87,4	136,1
KOVINARSTVO LJUBNO	79,2	73,7	52,4	48,4	75,4	62,2	-	-
KALILNICA	-	-	-	-	64,8	78,7	-	-
STOR. DRUGIH TOZD-DS	-	-	-	-	91,9	92,9	-	-
SKUPAJ DO	109,2	99,6	107,8	106,6	105,1	98,4	113,1	95,9

Dvojnoakcijska stiskalnica 500/300 MP

ski stroji, opremljamo pa naročnikom tudi proizvodne linije v celoti.

Za proizvodnjo strojev se uporablja v glavnem jeklo, izdelano v TO železarne Ravne, zvarjenice pa dobavlja Metalna Maribor.

Na osnovi delitve programa je proizvodnja stiskalnic in velikih škarij v svoj program uvrstila tudi Metalna. TO stroji in deli na Ravnah in TIO v Metalni sta zadnja leta s pomočjo ostalih TO toliko povečali proizvodne kapacitete, da lahko krijeta jugoslovanske potrebe in 30% proizvodnje izvoza. Obe temeljni orga-

nizaciji se tesno povezuje na osnovi skupnega prihodka. Samoupravni sporazum o pridobivanju dohodka iz skupnega prihodka te dni sprejemajo delavci v obeh TO.

Proizvajalci stiskalnic se zavedamo, da smo dolžni kupcem poleg stiskalnic nuditi tudi orodje, mehanizacijo in drugo opremo, ki se tako zaokrožuje v kompletne linije. Na Ravnah je v izgradnji nova orodjarna, ki je namenjena tem potrebam. S tem bodo prihranjena velika devizna sredstva, saj se danes dosti, predvsem večjih orodij, uvaža. J. P.

znajo posledic, ki lahko nastanejo zaradi nepravilnega rokovanja s temi listinami. Sprejet je bil sklep, da se organizira seminar, kjer se ustrezni delavci o teh stvareh poučijo.

Ob potrditvi inventurnega poročila je bilo ponovno ugotovljeno, kot že v preteklem letu, da še premalo storimo na področju izterjave terjatev. Zlasti je veliko tega v TOZD rezalno orodje. Poseben problem, ki izhaja iz ugotovitev inventurnega poročila, pa je dejstvo, da dajemo osnovna sredstva na reverz, da nimamo prave evidence o tem, v kakšnem stanju so ta sredstva, ki se tudi po več let ne vračajo, da način odtujitve tudi rabljenih osnovnih sredstev, zlasti pa materiala razreda 3, ni dorečen oziroma je dorečen v principu, samoupravne poti pa se pri odtujevanju teh sredstev ne upoštevajo v celoti. Delavski svet je sprejel stališče, da naj o tej problematiki kompleksno razpravljajo komisije za gospodarjenje v tozdih.

Na predlog odbora za kadre in splošne zadeve je sprejel sklep o razporeditvi sklada skupne porabe za leto 1980 in sklep o začasni uporabi sklada skupne porabe za obratne namene v letu 1980. Ta sklep je utemeljen s tem, da se sredstva, namenjena za skupno porabo, trošijo skozi vse leto. Da pa ne bi mrtvo ležala, jih je treba gospodarno obračati. Zato je primerno, da jih v času nenamenskega neangažiranja uporabimo za obratna sredstva. Sprejet je bil tudi sklep, da se v skladu z zakonom o sredstvih rezerv dovolj v letu 1980 uporaba rezervnega sklada za namene iz 9. in 10. člena zakona, kar pomeni, da se sredstva rezerve uporabijo za hkratne izgube, kritje škod na osnovnih sredstvih, zagotovitev likvidnosti, sanacije, izplačila OD in podobno.

Na tej seji je delavski svet sprejel tudi gospodarski načrt delovne organizacije železarne Ravne za leto 1980. Sprejem sklepa je bil pogojen z ugotovitvijo, da so vsi tozdi na delavskih svetih po predhodni razpravi že sprejeli plan in rebalans planov, ki slojijo na samoupravno sprejetih smernicah in elementih srednjeročnega razvoja za obdobje 1981–1985 ter skupnih ciljih in poslovni politiki delovne organizacije, ki smo jo sprejeli v januarju. Vsi ti akti pa so usklajeni z republiško resolucijo in dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980.

Med pomembnimi zadevami, ki pa jim ni bilo posvečeno veliko pozornosti, je delavski svet verificiral sprejem samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev skupne porabe v delovni organizaciji in skupne porabe v sozdu Slovenske železarne. Določil je poenoten predlog za izvedbo volitev delegatov v delavski svet sozda in delegatov v zbor interne banke sozda. Dovolil je uporabo zaščitnega znaka železarne Ravne na znački društva inženirjev in tehnikov železarne, sprejel je predlog sprememb vozniških redov avtobusov v zvezi z ureditvijo kulturnega prevoza delavcev na delo in z dela, določil je poenoten predlog sklepa o določitvi višine osebnih prejemkov iz sklada skupne porabe in materialnih

stroškov ter izdatkov in OD za leto 1980. Določil je tudi predlog samoupravnega sporazuma o obveznostih in pravicah pri zunanjetrogovinskem poslovanju, kjer se tozdi in delovne skupnosti dogovorijo o pridobivanju in razporejanju deviz. Ta akt je bil v predhodni razpravi, pa je delavski svet tako le povzel rezultat razprave, določil predlog akta in ga podal v sprejem zborom delavcev. O vsebini tega samoupravnega sporazuma je podana širša informacija za vse delavce v posebnem Poročevalcu.

Kot je že v naslovu rečeno, je bila osnovna pozornost na tej seji posvečena določitvi predloga sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo. Predhodno so delavci na delovnih skupinah, zlasti pa samoupravni organi in družbenopolitične organizacije razpravljali o težah za dopolnitev organizacijske strukture delovne organizacije in o osnutku sporazuma o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo, o spremembah statuta delovne organizacije in o samoupravnem sporazumu o nameravani združitvi TOZD priprava proizvodnje in TOZD razvoj in raziskave v novi tozd.

Delavski svet je v bistvu ugotovil, da so želje delavcev, zlasti v zadnje navedenih tozdih, nekoliko drugačne. Prevladal je koncept, da se drugače samoupravno organiziramo, torej koncept, da se nekatere funkcije iz sedanje TOZD priprava proizvodnje prenesejo v ostale tozde, s čimer v bistvu prihaja do razdruževanja tega tozda, določeni deli pa se z nekaterimi organizacijskimi enotami sedanje TOZD razvoj in raziskave organizirajo v novi TOZD: TOZD razvoj proizvodnje in trga Ravne. Zaradi te spremembe bi se zožila dejavnost sedanje TOZD razvoj in raziskave Ravne in bi spremenila ime v TOZD projekтивно izvajalni inženiring Ravne.

Zaradi te bistvene spremembe in ker je bilo ugotovljeno, da bi morali v določenih sredinah razčistiti mnoga, zlasti organizacijska vprašanja, je delavski svet prestavil nameravani datum za izvedbo referenduma od 24. na 31. marec 1980. S tem je podana možnost, da se dodatne razprave o spremenjenem konceptu razširijo in podaljšajo za teden dni. Na delavskem svetu pa je bilo poudarjeno, da je treba spremembe sporazuma o združitvi skleniti čimprej tudi zaradi tega, da uredimo nerešeno vprašanje okrog zunanjetrogovinske registracije. Tega vprašanja se je delavski svet torej resno lotil. Delegati mnogih tozdov so poudarili, da moramo pred vsako referendumsko akcijo vse delavce temeljito seznaniti z nameni aktivnosti. Dopolnitev organizacijske strukture pa je zelo pomembno dejanje, ki se ga je treba sistematično lotiti in ga dokončati, saj je osnovni cilj zastaviti tako organizacijo, ki bo v končni posledici omogočila boljše proizvodne rezultate tozdov in delovne organizacije kot celote ter z bolj zaokroženo organizacijo proizvodnega procesa zagotovila doslednejše izvajanje samoupravnih pravic delavcev.

J. Dežman

Osrednja pozornost organizacijskim spremembam

S seje delavskega sveta železarne

Na 12. seji je delavski svet železarne sprejel zbirno in konsolidirano bilanco delovne organizacije za leto 1979, potem ko je predtem obravnaval poročilo o inventuri za leto 1979. Na priporočilo odbora za gospodarjenje je v zvezi z ugotovitvami, navedenimi v inventurnem poročilu, ugo-

toval, da so mnogi strokovni delavci, zlasti delovodje in delavci v priročnih skladiščih vse premo poučeni o materialnem poslovanju in usposabljanju za opravljanje nalog na tem področju. Ne poznajo dovolj vrednostnih listin, kot so materialni čeki, skladiščne dobavnice in podobno in ne po-

S sej kolektivnih izvršilnih organov železarne

Odbor za kadre in splošne zadeve

V preteklem mesecu se je enkrat sestal odbor za kadre in splošne zadeve pri delavskem svetu železarne. Pred sejo je izoblikoval stališče k predlogu razporeditve sklada skupne porabe za leto 1980, ki ga je delavski svet železarne pri sklepu tudi v celoti upošteval. Odbor je ugotovil, da je predlog razporeditve sredstev sklada skupne porabe, ki so ga okvirno potrdili vsi delavci na vseh zbiorih, skladen z realnimi možnostmi, zlasti pa z dogovorom o usmeritvi razporeditve dohodka in čistega dohodka za leto 1980. Razen sredstev za regresiranje družbene prehrane, ki smo jih povišali za 23 % glede na lansko leto, se vse ostale postavke gibljejo v višini 13 % povečanja glede na leto 1979. Nekatere postavke, kot sredstva za sofinanciranje toplovodnega ogrevanja, za izvedbo samoupravnih aktivnosti, za družbenopolitične organizacije, za kulturno, športno in rekreativno dejavnost pa so celo zmanjšana. O načinu formiranja in porabi sredstev skupne porabe bomo v prihodnji številki Informativnega fužinarja podrobneje pisali. Odbor je ob tem sprejel tudi stališče, ki ga je sprejel delavski svet, da je treba ob triletnem preveritvi uporabo sredstev glede na potrebe in možnosti in po potrebi izdelati rebalans celotnega sklada.

Ne glede na to, da so delavci na zbiorih sprejeli okvirno poročilo o tem, koliko sredstev in za katere namene je bilo porabljenih iz naslova skupne porabe v preteklem letu, pa je odbor predlagal, da se prihodnje leto izdelajo podrobna poročila o namenih s poudarkom na smotnosti porabe po vseh postavkah sklada skupne porabe, s tem da bi morali vse namene dosledneje programirati in stalno spremljati. Zaradi sklepa iz leta 1979, s katerim je sredstva za kulturno dejavnost v celoti prepustil sindikatu in s katerimi je upravljala komisija za kulturo pri svetu sindikata, je posebej razpravljal o podanem poročilu te komisije o porabi sredstev za kulturno dejavnost. To poročilo je v bistvu tudi poročilo o izvedbi kulturnih akcij. Odbor je ugotovil, da je večji del sredstev šlo sicer za kulturne aktivnosti, ki pa v bistvu niso bile kulturne akcije v železarni oziroma direktno za delavce Železarne Ravne. Na primer, če neki pevski zbor z Raven gostuje v drugem kraju Slovenije in se mu iz teh sredstev krijejo stroški prevoza ali podobno, potem to najbrž ne sme bremeniti sredstev za kulturno dejavnost. V teh primerih lahko zbor dobi samo namensko dotacijo ali podobno. S tem v zvezi je odbor zavzel stališče, da bo na seji v marcu obravnaval program kulturnih dejavnosti, ki je v osnutku že izdelan, celoten program in sredstva za te namene pa se lahko uporabijo zgolj za izvedbo kulturnih akcij za delavce železarne Ravne. Ob tem je odbor sprejel tudi zahtevo, da morajo

nosilci nalog športno-rekreativne dejavnosti prav tako podati poročilo o porabi namenskih sredstev skupne porabe v preteklem letu.

Kot že rečeno, bomo drugič obširneje poročali o skupni porabi, tako da bi večina delavcev dobila pravo predstavbo o tem, koliko železarna solidarno združuje in daje za posamezne namene ter da bi se zagotovila večja družbena kontrola nad porabo teh sredstev.

Odbor za kadre in splošne zadeve je na tej seji sicer obravnaval mnoge prošnje za finančno pomoč. Skladno s stabilizacijskim konceptom obnašanja je dotacije omejil na najmanjšo možno mero, po samoupravni presoji glede na upravičenost in možnosti posameznih zahtevkov pa je mnoge tudi zavrnil.

Posebej je odbor obravnaval prošnjo alpinistov z Raven za sprejem pokroviteljstva pri organiziranju odprave v Ande v Peruju. O teh stvareh je bilo med delavci v tozidih veliko govora. Ker je odbor ugotovil, da je mnogo simpatij do velikopoteznega načrta, ki ima tudi propaganden pomen, je sklenil, da železarna Ravne prevzame pokroviteljstvo in da se delno iz sredstev sklada skupne porabe, delno pa iz propagande za te namene zagotovi 100.000 din.

Na seji je odbor kot vedno obravnaval širšo kadrovske problematiko ter rešil več vlog za ugodnosti pri šolanju ob delu in iz dela ter podobne zadeve. Vse te odločitve temeljijo na sklepih samoupravnih organov tozidov.

Odbor za družbeni standard in stanovanjske zadeve

se je dvakrat sestal. Na prvi seji je uskladal določene pripombe in predloge ter določil predlog prioritete liste za dodelitev in zamenjavo stanovanj ter za dodelitev samskih stanovanj v letu 1980. Liste so bile skladno z do-

ločili splošnih aktov objavljene na oglasnih deskah in so delavci na ta način seznanjeni tudi z obsegom potreb po stanovanjih, ki jih je še vedno premalo kljub intenzivni stanovanjski gradnji. Usklajena lista je bila posredovana v potrditev delavskim svetom tozidov in delovnih skupnostih.

Na drugi seji je odbor razpravljajal o sofinanciranju gradnje samskega doma na Ravnah. Železarna Ravne bi gradila dom za samske delavce skupaj s Hidromontažo Maribor, ki ima sedaj barakarsko naselje v Logu v Dobji vasi ter ob Suhi na Ravnah. Predvideva se sodoben samski dom s približno 100 posteljami v garsonjerah v eno ali dvoposteljni sobah. Za te namene bi železarna izločila del sredstev iz stanovanjskega prispevka. O projektu in vseh vprašanjih v zvezi s samskim domom bo prihodnjč podana širša informacija.

Odbor za gospodarjenje

Ta se je sestal pred sejo delavskega sveta železarne. Zavzel je stališča k večini vprašanj, o katerih je razpravljajal delavski svet, ta pa je stališča nato pri sprejemu sklepov tudi upošteval. Odbor je podal pozitivno stališče za potrditev zbirne in konsolidirane bilance delovne organizacije za leto 1979, enako za sprejem gospodarskega načrta železarne Ravne za leto 1980, ki so ga pred tem že obravnavali v tozidih ob sprejemu svojih planov in ob sprejemu rebalansa planov. Dalje je zavzel stališče in uskladal pripombe v zvezi z določitvijo predloga samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih pri zunanjetrgovinskem poslovanju kot tudi stališče glede ureditve prevoza delavcev na delo, o čemer bo v prihodnji številki podana širša informacija. Odbor je sprejel tudi informacijo o štednji na področju toplotne energije in predlogu o nameravanem povečanju toplotne energije za ogrevanje Raven. Ta informacija je bila podana zlasti zaradi tega, ker je delavski svet železarne v preteklem letu sklenil, da mora TOZD energija ob vsakem nameravanem povišanju cen toplovodnega ogrevanja informirati tudi samoupravne organe delovne organizacije.

J. Dežman

SPOZNAVAJMO NAŠO ŽELEZARNO:

Valjarna zahteva posodobitev

Iz kovačnice smo stopili tokrat v valjarno, da bi videli, kaj in kako delajo, koliko pridelajo, kaj jih najbolj pesti in tudi zato, da bi pridobili nov košček v mozaik spoznavanja procesov v vseh tozidih železarne.

V valjarni potrebujejo letno 160.000 ton ingotov ali drugače — 70 % surovega jekla, ki pride iz topilnice, predelajo v tem tozdu.

Po dve tona težke ingote potrebujejo za srednje in nizko legira-

na jekla, 1300-kilogramske pa za visoko legirana jekla.

Lani so izvaljali 164.560 ton ingotov, letos jih nameravajo 1300 ton več.

In kako teče postopek? Ingote še tople zalagajo v ogrevne peči, kjer se dogrevajo na visoko temperaturo. Po ogrevanju v pečeh se jeklo valja na težki progi v gredice Ø 90 kvadrat do 160 mm kvadrat v dolžini do 3,5 m. Tako izvaljane ohlajajo na zraku ali v

posebnih gredičnih jamah. Potem jih po pregledu še brusijo na strojih centromaskin, in sicer 100 % ali samo lokalno, pač odvisno od napak, kajti gredice morajo biti za nadaljnjo predelavo čiste. Okoli 90.000 ton jekla brusijo 100 %, lokalno pa okoli 80.000 ton. Tako očiščeno jeklo prodajo naročnikom (avtomobilski industriji), ostalo pa predvaljajo na srednji in lahki progi. Na srednji in lahki progi pride 101.000 ton t.i. črne proizvodnje. Gredice valjajo na srednji in lahki progi v okrogli, kvadratni in ploščate profile. »Po izkoriščenosti delovnega časa lahko trdimo, da je srednja proga eden od najbolj izkoriščenih agregatov v naši železarni,« je dejal ravnatelj tega tozda tov. **Sead Karadža**, ki je sicer povedal tudi vse druge podatke za ta zapis.

Od razpoložljivega proizvodnega časa v lanskem letu so 80 % časa proizvajali, 20 % pa so jim vzeli zastoji (elektro in mehaniki). Temu primerna je tudi produktivnost, saj delo poteka enako kot na težki progi — štiriizmensko.

Lahka proga ne obratuje v zadostni meri, vendar so razlogi objektivni. Enkrat je ozko grlo v ogrevanju, drugič pa programi srednje proge. Zato se trudijo delo organizirati tudi na lahki progi.

Ozko grlo je možno odpraviti samo s posodobitvijo, torej z gradnjo nove lahke valjarne (žal to še ne bo kmalu). Nekatere izboljšave na lahki progi so že uvedli, tako npr. zdaj lahko valjajo v dimenzijah do 25 Ø, medtem ko so prej lahko največ do 18 Ø. S tem so na tej progi povečali proizvodnjo za 100 %. Tako so kapacitete domala maksimalno izkoriščene. Na srednji in lahki progi se več ne da narediti, razen na težki progi. Vendar gre tu za daljši proizvodni čas zaradi termične obdelave.

V preteklem letu so termično obdelali 73.000 ton jekla, vse od ohlajanja, ogrevanja, popuščanja, kaljenja do žarjenja.

Običajno se pojavlja ozko grlo tudi pri termični obdelavi, predvsem zaradi neustreznih agregatov. Za termično obdelavo valjarskih izdelkov so zelo primerne konti peči (te imajo tri), in elektro konti peč, manj primerne pa so komorne plinske peči (te imajo štiri).

Da bi ta sorazmerno hudi problem odpravili in dosegli zastavljene cilje v zvezi s spremembo asortimana, kjer gre za težnjo po visoko legiranih jeklih, je rešitev v modernizaciji. V to pa sodi postavitev dveh konti peči in peči za ohlajanje po valjanju.

Po termični obdelavi in kontroli material skladiščijo v odjustaži profilov. Tu se material ravna, reže, kontrolira, adjustira in odpremlja. Adjustaža pomeni finalizacijo valjarskega dela. Delo v tem oddelku je fizično zelo naporno. Pri modernizaciji bodo to skušali olajšati, kolikor se bo dalo. Modernizacija bo pomenila tudi hitrejšo odpremo.

Razen naštetega spada v tozid še oddelek oziroma delavnica valjev in armatur, kjer obdelujejo valje in valjarske armature. Od natančnega in vestnega dela v tem oddelku je v precejšnji meri odvisna kvaliteta valjanecov, od dobrega programiranja pa skrajšanje zastojev pri menjavi valjev.

Toz valjarna je pa seveda tesno povezan tudi s sodelavci spremljajočih dejavnosti, torej z vzdrževalci tozdov SGV in ETS. Od kvalitetnega in pravočasnega dela je odvisna uspešnost valjarskega dela. Enako velja za kontrolo kakovosti in pripravo proizvodnje.

Kako pa je s kadri?

Mladi se vse težje odločajo za delo v valjarni in sploh v metalurških dejavnostih. Razlogi:

- štirizmensko delo,
- miselnost o izredno težkem fizičnem delu (to ne drži več, saj se je že precej izboljšalo, še bolj se bo z modernizacijo),
- starši veliko vplivajo na odklonilen odnos do takega dela, saj je zelo redek primer, da bi oče in sin delala v valjarni.

Kolikor se da, to rešujejo z internim usposabljanjem. Lani so uspešno izvedli tečaje za predvaljarje, ogrevalce in žarilce.

Pa še besedo, dve o izvozu.

Lani so izvozili valjarji 11.300 ton jekla in so po količini in vrednosti največji izvozniki v naši železarni. Letos bodo zaradi prepotrebni deviz poskusili izvoziti še 1000 ton profilov več. Nadvse razveseljivo je, da izvažajo na konvertibilni trg in da reklamacij skoraj ni, kljub dokaj neustreznosti opremljenosti.

Preden pa bomo šli po poti valjarskih izdelkov, tistih namreč, ki gredo v tozd stroji in deli, k nožem, v vzmetarno in jeklovlek, si bomo ogledali še jeklolivarno.

Z. Strgar

Delati z vedrino

Franc Slemenjak

V mariborskem Zlatorogu dišijo delavke po prašku in milu, naši delavci po jeklu. To ve vsak, ki je že kdaj nesel »banduro« v pranje domov, ker se ta vonj najbolj ostro zazna šele tam. A tisti, ki ne prijemlje železa v roke vsak dan, zazna ta vonj tudi v tovarni. **Franc Slemenjak**, nastavljalet na ravnalnih strojih v adjustaži, diši po železu. Človek bi mislil, da bo to mož strogega in čemernega videza, upošteva joč, da je njegovo delo naporno, in da v adjustaži ne sije ravno sonce. Zmota. Veder je obraz tega moža, šegav, da se kar kmalu naležeš smeja, a si že hkrati začuden, da se more človek sredi valjarne po dvajsetih letih trdega dela še vedno od srca smejati. Tako Franc Slemenjak ni le zelo priden delavec, kakor je rekel ravnatelj tozda, ampak tudi eden tistih redkih, ki se med napornim delom znajo namuzniti šali in še sami povedati kakšno okroglo.

Prišel je v valjarno leta 1959 in preživel v njej že dvajset let. Hodil je delat na štiri izmene, spravil h kruhu dve hčerki, ves čas pa garal in garal. Njegovo delo je tako, da mora biti zmeraj zbran in pazljiv, da bi ne prišlo do nesreče. Ko pride v službo, rad najde vse stroje v redu, da bi bil potem njegov šiht ob njih čimbolj delaven.

Zanesljiv je in dela se ne ogiba. Nekoč je že mislil iti stran, pa ga v tozdu niso radi pustili. Pravi, da bo zdaj najbrž kar ostal, kajti človek se vendarle vsega navadi, torej tudi težkega dela, ljudi in obrata, hrupa in vsakdanjih prepihov.

Kot človeka in tudi kot člana zveze komunistov ga samoupravno življenje naše železarne zmeraj zanima. Kolikor le utegne, prebere naše Poročevalce pa Novice in drugo gradivo. Pravi, da bi ljudje ne postavljali toliko odvečnih vprašanj na zborih in delovnih skupinah, ko bi le malo bolj prebrali, kar jim je dano. A hudo mušno je pristavil, da čez zimo ves to lepo gre, poleti pa človek že ne more vsega prebrati, se z vsem seznaniti, pa biti zraven še dober delavec in družinski človek.

Za mlade, ki bi se večinoma najraje na daleč ognili delu v valjarni, je dejal, da v njih pač ni tiste zgarbanosti kot v njih starejših. Mladi se ne čutijo dovolj povezane z delom, četudi ne vsi, kajti eni so prav dobri delavci, vse pohvale vredni, a je žal premalo takih. Pa je vendar neizpodbitno res, da bodo mladi nekoč morali vse prevzeti, je modroval Franc.

Ko že ne mine dan, da bi človek ne mislil ali vsaj slišal o go-

spodarski ustalitvi, tudi tu ni šlo brez vprašanja o varčevanju. Slemenjak je rekel, da se »šparanje« lahko začne kjerkoli, da pa mora biti razumno, da z njim ne gredo niti pretiravati niti ga jemati preohlapno.

Nazadnje pa je preprosto dejal, da je najbolj vesel takrat, če ga pri delu nič ne »traca«.

No, da bi bilo čimveč takih vedrih ljudi med nami, ko je toliko neprecenljive moči za dobro delo prav v vedrosti!

Z. Strgar

S SEJE DELAVSKEGA SVETA SLOVENSКИH ŽELEZARN

27. februarja je bila na Ravnah 11. seja delavskega sveta SOZD Slovenske železarne. Na njej so sprejeli naslednje pomembnejše sklepe:

— Delavski svet sprejema poročilo o dejavnosti del. skupnosti skupnih služb sozda ter informacijo o finančnem planu interne banke SZ za l. 1980 ter ocenjuje, da je lani delala dobro. Potrdil je tudi plan DSSS sozda za l. 1980.

— Komisije pri KO sindikata sozda morajo pripraviti nove načrte dejavnosti, ki bodo usklajene s finančnimi možnostmi.

— Delavski svet se strinja z načrtom, da sozda v Beogradu najame poslovne prostore in jih preuredi. Adaptacija bo stala okoli 200.000 din, pisarniška oprema 90.000 din in klimatska naprava 50.000 din.

— Plan za l. 1980 bo sprejel delavski svet v sedanjem sestavu, je pa razpisal volitve za nov delavski svet.

— Sprejel je sklep, da Slovenske železarne s l. 1. 1980 izstopijo iz poslovne skupnosti Interconsulting ter zahtevajo vračilo plačanega deleža 400.000 din ter 91.500 din pridobljenih sredstev v skupnem poslovanju.

— Slovenske železarne bo v SISEOT zastopala 8-članska delegacija v naslednji sestavi: Ernest Pušnik, železarna Jesenice, Ferdo Gnamuš, železarna Ravne, Stefan Gerkuš, železarna Štore, Strahimir Vuković, Veriga Lesce, Andrej Vidic, Plamen Kropa, Jagnez Tacol, Tovil Ljubljana, Zdravko Vrečko, Žična Celje, Peter Kosce, del. skupnost SOZD SZ.

— O financiranju priprav jugoslovanskih športnikov za olimpiado v Sarajevu l. 1984 naj oblikujeta poslovodni svet in KO sindikata enotno stališče ter ga posredujeta vsem tozdom oziroma DO Slovenskih železarn.

— Delavski svet je obravnaval problem proizvajalcev v zvezi s podražitvami reprodukcijskega materiala in povečanjem cen proizvodov. Treba je apelirati na zvezni zavod za cene, da se to čimprej uredi.

V valjarni

Delovanje organov samoupravnih delavske kontrole

Uvod

Samoupravna delavska kontrola v tozidih in drugih organizacijah združenega dela je v skladu z določili ustave SFRJ (107. člen) in ustave SR Slovenije (132. člen) ena od temeljnih samoupravnih pravic in dolžnosti delavcev. Konkretneje in določeneje je opredeljena z zakonom o združenem delu in s posebnim zakonom o delovanju organov samoupravnih delavske kontrole. Za izvajanje pravice samoupravnih delavske kontrole sta zadolžena organ upravljanja in posebni organ samoupravne delavske kontrole, pri nas komisije in odbor, delavci pa uresničujejo to ustavno pravico tudi neposredno. Tudi v drugih asociacijah, kjer delavci združujejo delo in sredstva zaradi najrazličnejših interesov in v vseh interesnih združenjih, se ta funkcija izvršuje zlasti prek posebnih organov samoupravnih delavske kontrole.

V teh razmišljanjih ne bi veliki govorili o izvrševanju kontrolne funkcije organov upravljanja, čeprav je pravzaprav primarna in zelo pomembna, temveč bi se zlasti obrnili na delo posebnih organov. Ti organi kljub precejšnjemu času od oblikovanja še vedno očividno ne opravljajo zadovoljivo svoje funkcije, zlasti še, če jih primerjamo z delom organov upravljanja, kjer je situacija neprimerno boljša. Primerjava med delom delavskega sveta in njegovih kolektivnih izvršilnih organov v tozidih železarne Ravne in delom posebnih organov samoupravne delavske kontrole bi sigurno dala neke rezultate. Situacija pa drugod ni dosti boljša, kvečjemu marsikje še slabša.

Ker je poseben organ samoupravne delavske kontrole kljub vsemu sorazmerno mlad in kot tak pravzaprav še vedno novost v našem družbenem sistemu, kar dokazuje dejstvo, da se v organizacijah združenega dela v večini še ni celovito uveljavil, vsaj ne tako, kot bi se moral, smatramo, da je potrebno o njem še spregovoriti; predvsem o njegovih funkcijah, manj o organizaciji, ki je jasna, zlasti pa o oblikah sodelovanja z drugimi samoupravnimi in drugimi organi ter institucijami, družbenopolitičnimi organizacijami znotraj kot zunaj organizacij združenega dela.

Kljub temu, da marsikje menijo, da je ta institucionalna oblika izvajanja delavske kontrole dorečena, to ni tako in je zadeva še precej meglena, kar dokazujejo delovni rezultati teh organov. O specifičnih nalogah imamo včasih zelo različna mišljenja. To velja za vse strukture. Po drugi strani pa je najbrž nesporno, da se ta oblika izvajanja samoupravne delavske kontrole kot sistem samoupravljanja nasploh še razvija, spreminja in dopolnjuje. Proces samoupravne demokracije in njenega uresničevanja je zelo

dinamičen. Tako ga tudi jemljemo, zato ga sproti kritično analiziramo in dopolnjujemo. Glede organov samoupravne delavske kontrole pa velja opozoriti na ugotovitev, da se tudi mnogi nekaterih eminentnih strokovnjakov, teoretikov in tudi politikov delno razhajajo, čeprav je treba le reči, da ta razhajanja niso nepremostljiva.

Kot že rečeno, gre za samoupravno delavsko kontrolo tudi v zvezi z izvajanjem prek posebnih organov za posamezno področje uresničevanja samoupravnih dolžnosti in pravic vseh delavcev, ki pa jo kljub vsej dosednji praksi, kljub vsemu napisanemu in razpravljanemu še vedno institucionarno nedosledno pojmujejo. Marsikdaj delavci, ki v teh organih sodelujejo, niso pravilno poučeni niti o tem, kaj je osnovni predmet njihovega dela. Prirejali smo sicer seminarje, ki pa so šli praviloma v dve skrajnosti: ali v preveliko teoretizacijo, ki je odbijala in ki glede na tudi različno stališče ni dala zadovoljivih rezultatov, ali pa v praktizem, ko smo se na seminarjih namesto o praktičnem razčiščevanju teoretičnih problemov in konkretnih napotkih za delo pogovarjali zgolj o konkretnih problemih v posameznih organizacijah združenega dela, s čimer je namen tovrstnega izobraževanja praktično padel v vodo. Zaradi tega ugotavljamo, da je poučenost delavcev, ki v teh organih sodelujejo, premajhna in bi bilo morebiti krivično, če bi

tozdi oziroma sredina, ki jo v organu zastopajo, zahtevala od njih poročilo o opravljenem delu in rezultatih dela ter zavzela preostre kriterije pri ocenjevanju njihovega dela. K nedoslednemu pristopu v zvezi z izobraževanjem je treba takoj na začetku omeniti tudi precej pasiven odnos vseh ostalih samoupravnih, političnih in drugih dejavnikov, ki dela teh organov ne spodbujajo dovolj oziroma jih prepuščajo same sebi.

Ko je govor o izobraževanju, je to seveda povezano z družbenopolitičnim izobraževanjem nasploh, ki je v zadnjem času zavzelo velik fizični obseg, vsebinsko pa gre za deviacije, kot že omenjeno, tako da se v končni posledici izkazujemo z velikim številom najrazličnejših seminarjev in drugih oblik izobraževanja, končni učinek pa je zelo zelo majhen. Praviloma na teh izobraževanjih slušatelji ne dobijo ustrezne literature ali pa je tako načelna in splošna, običajno napisana v slabo razumljivem jeziku, skratka takšna, da večino delavcev, ki morajo opravljati svojo samoupravno in tudi kontrolno funkcijo, zgolj odvrta od branja.

Kot na področjih informiranja se tudi tu srečujemo s trditvijo, da je problematika kompleksna in zajetna, in, gledano zlasti s stališča normativnega urejanja, tako težka, da jo je nemogoče čisto na kratko in po domače, a obenem točno in razumljivo razložiti. Kljub temu bi tu poskušali posredovati nekaj misli, pogledov, nekaj nespornih dejstev in tudi resnic o funkcioniranju posebnih organov delavske kontrole, posredovati določene izkušnje iz drugih virov, nekaj pa tudi iz izkušenj znotraj naše delovne organizacije.

Ker gre za obširnejšo problematiko, jo bomo poskušali podati v nadaljevanjih v naslednjih treh ali štirih številkah Informativnega fužinarja.

Janko Dežman
(Se nadaljuje)

DRUGI O NAS

Delavska enotnost je 15. marca v rubriki »V središču pozornosti« pisala o Akciji zaključni račun '79. Predsednik republiškega odbora sindikata delavcev proizvodnje in predelave kovin Srečko Milnarič je razpravo v naši valjarni ocenil z odlično. Poudaril je, da smo razpravo o zaključnem računu uspešno povezali s sprejemom ukrepov za boljše gospodarjenje in z razpravo o gospodarskem načrtu za letos. Sindikalni delavci so letošnjo razpravo označili za mnogo boljše od dosedanjih. Ta napredek je sad spoznanja, da mora biti delavec zares objektivno informiran o vsem, kar se v njegovi organizaciji združenega dela dogaja, in na teh osnovah odloča o smeri njenega nadaljnjega razvoja.

Na zborih delavcev je bilo mnogo besed o kadrovskih težavah v TOZD valjarna ter o rezultatih, ki jih je omogočil nov pravilnik o delitvi sredstev za osebne dohodke. Zelo tvorna je bila tudi razprava delavcev o stabilizacijskih ukrepih, o povečavi delavcev v neposredni proizvodnji in v kontroli kakovosti za zmanjšanje izmeta. »Zato so se delavci zavzeli za učinkovitejšo medfazno kontrolo v proizvodnji, kajti na tej podlagi bodo lažje v posameznih obratih napake reagirali in sproti odpravljali napake in pomanjkljivosti.« Je v pogovoru z novinarji Delavske enotnosti zaključil tov. Milnarič.

Medtem ko v železarni še zmeraj ni prave povezave med sekretarji osnovnih organizacij ZK, pa je ta OO zelo dobro povezana z OK ZKS Ravne.

Žal je ta zveza res mnogo boljša kot povezanost znotraj železarne. Tov. Filipančič je podal zanimiv predlog, da bi namreč lahko vsakega sekretarja zadolžili za sklic sekretarjev in pripravo problematike, denimo za obdobje nekaj mesecev. Tako bi se delo in zadolžitve lepo prenašale od enega na drugega, končno pa bi morda na ta način le dosegli pogrešano povezanost, izmenjavo mnenj in skupna stališča, kadar so potrebna.

»Ne glede na to, ali smo člani ZK ali ne, si v našem tozdu prizadevamo, štediti,« je dejal tov. Filipančič in dodal, »preveliko 'šparanje' pa nas zelo omejuje pri delu, saj smo tak tozdi, ki nudimo usluge drugim. Ukrepi so nam ustavili gradnjo kegljišča, rekreacijskega centra na Ivarčkem jezeru in prepotrebne novega počitniškega doma.

Plan dela je torej v okviru možnosti, vendar menimo, da bi za neobhodno potrebno dejavnost, ki je v korist našemu delavcu, morali imeti potrebna finančna sredstva predvsem pri nudenju uslug v naravi, saj vse premlado pošiljamo človeka ven.«

Dejavnost tozda družbeni standard je na vsakem koraku zelo izpostavljena kritiki. Vselej se najde kdo, ki mu to ali ono ni všeč. V tozdu se bodo še naprej trudili, da bi bilo upravičenih kritik čimmanj, kakor se trudijo to popravljati tudi pri svojih ljudeh. Tako se delavci, ki menijo, da se jim godi krivica, posvetujejo s člani ZK. Tov. Filipančič je takole zaključil: »Veliko razumevanje pa ima tudi ravnatelj našega tozda, ki rešuje takšne probleme ne le po službeni, temveč tudi po človeški plati.«

Z. Strgar

IZ DELA OO ZKS ŽELEZARNE:

Štednja naj ne ovira dela

V nekaj mesecih smo v Fužinarju predstavili vse osnovne organizacije zveze komunistov, ki delujejo v železarni, razen te zadnje iz tozda družbeni standard in Kovinarstvo Ljubno.

S sekretarjem te osnovne organizacije tovarišem Štefanom Filipančičem smo se pogovarjali o njihovi organiziranosti in delu.

Osnovna organizacija ZK v tem tozdu nima daljše zgodovine, saj deluje šele zadnji dve leti. Pri sta bila namreč samo dva člana, kar pa je premalo, da bi lahko tvorila samostojno OO. Število članstva se je torej pred dvema letoma toliko povečalo, da so se samostojno organizirali. Sedaj združuje OO devet članov ali 22% od zaposlenih v tozdu. Dokaj velika razdrobljenost tozda jim pri sestajanju ne dela težav. Prednost je še v tem, da vsi čla-

ni aktivno delujejo tudi kot delegati in v samoupravnih organih. Aktivnosti so si lepo porazdelili na posamezna področja, tako da je v vsakem oddelku kdo, ki skrbi za dobro delo.

Poleg splošne problematike, ki so jo ta čas dolžni reševati komunisti, so se posebej posvetili medsebojnemu odnosom v tozdu. Pa ne zato, ker bi bili skregani, ampak kadrovska struktura je izjemno pestra, kar dokazujejo tudi podatki o najnižjih poprečnih osebnih dohodkih družbenega standarda. Njihova stalna skrb je, da bi medsebojne odnose ohranili na zadovoljivi ravni.

Ob sedanjem kadru je tudi težko optimistično napovedati, da bi v prihodnje pridobili nove člane v vrste zveze komunistov, saj rezerv skorajda ni več. Vsakega ni mogoče sprejeti, zlasti pa ne mimo spoštovanja statutarne načel.

mladi fužinar

priloga informativnega fužinarja

Leto VII

Ravne na Koroškem, 1. aprila 1980

Št. 3

»Mladi fužinar« izhaja kot mesečna priloga Informativnega fužinarja. Uredniški odbor: Jože Jurak, Zdravko Fajmut, Vida Kovač, Karlo Krevh in Silvo Jaš, ki je odgovoren tudi za vsebino Mladega fužinarja

Mladinsko prostovoljno delo danes in jutri

Temeljne vrednote in cilji mladinskih delovnih akcij, določeni v dokumentih ZSMS in družbenem dogovoru o mladinskih delovnih akcijah, posebej še solidarnost in pomoč pri razvoju manj razvitih področij v SR Sloveniji, morajo biti še naprej osnova za organiziranje prostovoljnega dela mladih. Ob tem je družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje, obogateno z izkušnjami preteklih let na tem področju, lahko edino izhodišče planiranja in uresničevanja delovnih akcij od lokalne do zvezne ravni. Skupščina mladinskih delovnih akcij in njihovi organi morajo bolj kot do sedaj odigrati aktivno vlogo kot nosilci samoupravnih procesov načrtovanja in uresničevanja dogovorjenih nalog. V tem okviru je v prihodnje potrebno predvsem jasneje opredeliti odgovornost tistih, ki jih v organe skupščine predlagajo.

S stalnim povečevanjem števila in obsega republiških in zveznih mladinskih delovnih akcij smo dosegli stopnjo, ki je v skladu z obstoječimi možnostmi in pogoji za bivanje in delo v naseljih teh akcij.

Še naprej pa je potrebno razvijati lokalne delovne akcije kot obliko množičnega vključevanja mladih v prostovoljno delo. To je najkonkretnjša oblika pomoči mladim pri gradnji komunalnih in drugih objektov in pri naporih za čistejšo okolje. Prav tako pa moramo posvetiti več pozornosti pripravi in izvedbi, izobraževalnih, kulturnih, športnih in drugih interesnih programov na akcijah. Le tako bodo akcije dejanska šola samoupravljanja, kjer mladi ljudje pridobivajo teoretično in praktično znanje ter izkušnje za družbenopolitično delo, za samoupravljanje in življenje v kolektivu in družbi. Programi vseh področij dela in življenja na mladinski delovni akciji morajo postati sestavni del planov vseh družbenih subjektov, ki sodelujejo pri pripravi in izvedbi mladinskih delovnih akcij ter družbenopolitičnih skupnosti. Solidarnost do manj razvitih področij ne more sloneti le na solidarnostno zbranih sredstvih širše družbene skupnosti, ampak se mora izkazati tudi v konkretnem materialnem prispevku družbenopolitičnih skupnosti, kjer akcije potekajo.

Priprave mladinskih delovnih brigad za udeležbo na akciji so še vedno ključnega pomena za učinkovitost delovne akcije. Za dobre priprave pa je predvsem pomembno kontinuirano delo na področju mladinskega prostovoljnega dela v občinskih konferencah skozi vse leto. Pri tem morajo imeti posebno vlogo klubi brigadirjev in stalne brigade, katere velja ustanavljati povsod tam, kjer še niso ustanovljene in jim dati pravo vsebino. OK ZSMS mora še naprej ostati nosilec organiziranja in priprave, vendar pa morajo vsi družbeni subjekti v občini na osnovi predhodnega samoupravnega sporazumevanja prispevati svoj delež k zagotavljanju kadrov, pripravi, organiziranju lokalnih delovnih akcij in materialni opremljenosti brigad. V pripravah je zlasti potrebno poskrbeti za pravočasno vsebinsko informira-

nje in seznanjanje mladih z življenjem na mladinski delovni akciji.

Mladinske delovne akcije niso nikakršna fraza (F. Šetinc)

Mladinske delovne akcije so se v naprednem gibanju jugoslovanske mladine izredno razvile, nedvomno pa so bile in ostajajo značilna, pomembna oblika njenega delovanja. Tak način delovanja mladine je predstavljal ter dokazal resnično delovno privrženost idejam in uresničevanju ciljev naše socialistične revolucije.

Tovariš Tito je na 6. kongresu Narodne mladine Jugoslavije med drugim dejal: »Dajemo vam nalogo, da zgradite mladinsko cesto Bratstva in enotnosti od Ljubljane do Gevgelije ter v tem letu od Zagreba do Ljubljane.« To je bil Titov poziv v začetku leta 1958 v Beogradu. To je le nekaj tistega, kar se je takrat dogajalo. Ta poziv so delegati sprejeli z viharim navdušenjem. Kako tudi ne, akcij in dela so si želeli že nekaj let, takšna naloga jim je pomenila veliko Titovo zaupanje, zaupanje družbe mladi generaciji, ki je že tudi prej neštetočkrat pokazala in dokazala, da je takšnega zaupanja vredna. Z udarniškim de-

lom so takrat mladi v letu dni predali domovini drugi del velike moderne ceste. Tudi tu je skupno delo kakor tolikokrat prej simboliziralo močno enotnost naših narodov in narodnosti. Ta akcija je bila izvor novih radosti.

In prav tako je tudi danes. Stotisoči mladih so se v več kot treh desetletjih graditve nove družbe prav na mladinskih delovnih akcijah po vsej Jugoslaviji obogatili z največjimi vrednotami, ki lahko plemenitijo graditelja socialistične samoupravne družbe — s tovarištvom, bratstvom, enotnostjo, z ljubeznijo do domovine. Mladinsko prostovoljno delo je v tem času imelo tudi težka obdobja, ko so nekateri, ki jih je zasleplila lažni blišč liberalizma, menili, da so mladinske delovne akcije odvečna šara, nekaj, kar sodi zgolj v t. i. romantiko zgodnjega socializma.

Tovariš Šetinc je ob lanskem podpisu samoupravnega sporazuma o MDA dejal: »Mladinske delovne akcije niso nikakršna romantika, to je trdo delo in hkrati velika šola življenja, ki spreminja delo v radost, učenje. Objekti, ki nastajajo pod rokami pridnih brigadirjev, so gospodarsko pomembni, ker pomagajo vzgajati mlade, jim privzgojati čut za zavestno disciplino, za tovarišstvo, za požrtvovalnost, za solidarnost. Poleg ekonomske imajo tudi širšo idejnopolitično, moralno in kulturno razsežnost. Na takih akcijah se mladi ljudje v praksi organizirajo ne samo za delo na različnih objektih, temveč tudi za demokratično, samoupravno življenje. To je zares prava šola samoupravljanja, hkrati pa tudi nekakšna mladinska delovna univerza in kovačnica socialistične zavesti.«

Z zvezne delovne akcije Posočje

Kakšni pa so ekonomski učinki akcij

Na vseh 10 MDA v SR Sloveniji je v letu 1979 sodelovalo 4625 brigadirjev v 108 mladinskih delovnih brigadah. Mladi brigadirji so na akcijah na temelju solidarnosti do manj razvitih območij, kjer so akcije potekale, dosegli in presegle zastavljene plane. Brigadirji so razen na osnovnih delovnih skupaj s krajanji, mladimi iz občin, kjer so akcije potekale, pripadniki JLA, brigadirji-veterani in drugimi delovali še na številnih popoldanskih udarniških akcijah na objektih, ki so še posebnega pomena za krajanje. Ne le z doseženimi delovnimi rezultati, temveč tudi s skupnimi akcijami na drugih področjih so dokazali, kako dobre rezultate je moč doseči s skupnimi močmi.

Na MDA je lani sodelovalo 1116 mladih delavcev, ki so večinoma s svojimi izkušnjami, zrelostjo in prizadevnostjo ustvarili dobre odnose do dela ter do izpolnjevanja dogovorjenih nalog. Iz leta v leto pa se zmanjšuje število študentov na akcijah, saj jih je bilo v lanskem letu le 211, čeprav se je število brigadirjev na akcijah povečalo. Na akcijah je sodelovalo tudi 692 članov ZK, ki so v večini primerov ustvarjalno delovali v okviru aktivov ZK v brigadah in izmenah na področju idejnopolitičnega usposabljanja in bili pobudniki doslednega samoupravnega delovanja in realizacije dogovorjenih nalog. Ob zaključku izmen so aktivni predlagali za sprejem v vrste ZK

405 mladih. Predlogi so bili posredovani OK ZSMS, iz katerih izhajajo kandidati. Tudi programi interesnih dejavnosti na akcijah so bili lani veliko bolj pestri kot prejšnja leta. Na področju idejnopolitičnega dela je največjo pozornost lani zbudila organiziranost politične šole »Edvard Kardelj«. Program šole je pripravila delovna skupina marksističnega centra pri CK ZKS, izvajalci programa pa so bile delavske univerze občin, kjer so akcije potekale. Šola je obiskovalo 42 % vseh udeležencev mladinskih delovnih akcij. Torej je zanjo vladalo zares veliko zanimanje.

Slovenski mladinci pa so v lanskem letu sodelovali tudi na drugih akcijah po Jugoslaviji, in to kar v 37 brigadah s 1900 brigadirji. Tako je lani sodelovalo na zveznih, republiških in lokalnih mladinskih delovnih akcijah 43.000 mladih ali vsaki osmi mladinec.

V tej kratki oceni je bil del podatkov povzet iz poročila centra za mladinske delovne akcije pri RK ZSMS. Eno pa vendarle velja: akcije so izpolnile zaupanje širše družbene skupnosti ter so bile v celoti uspešne. Najboljši dokaz za to je sreča brigadirjev, ki so na akcijah sodelovali, pa zadovoljstvo krajanov, kjer so akcije potekale. In tudi ob zaključkih akcij je bila izražena ena sama velika želja:

»Na svidenje spet do prihodnjega leta, ko se bomo ponovno srečali na akciji!« To pa je seveda še boljše kot vsake številke in statistike.

Silvo Jaš

Naloge OK ZSMS Ravne pri uresničevanju stabilizacije v letu 1980

Na osnovi temeljite ocene gospodarskega položaja v naši občini in dosedanjega aktivnega vključevanja ZSMS kot frontne organizacije vseh mladih in sestavnega dela fronte organiziranih socialističnih sil je predsedstvo OK ZSMS Ravne ugotovilo nujnost in družbeni pomen naše aktivne vključitve in angažiranosti v vseh institucijah našega političnega sistema. Tako se moramo z neposredno aktivnostjo v vseh OO ZSMS DO-D in organizacijah, ki združujejo mlade, s svojim prispevkom priključiti skupnim naporom za uresničevanje politike ekonomske stabilizacije. Ze uvodoma lahko ugotovimo, da bo zastavljene cilje, sprejete z resolucijo, mogoče učinkovito uresničiti le po poti doslednega razvoja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in z nadaljnjo krepitvijo položaja delavca v združenem delu. Takšna uresničitev je nujna, da se bodo uveljavljali delavci kot temeljni člani boja za stabilizacijo. Gre torej za krepitev osnove, ki daje možnost zavestnega sprejemanja vseh ukrepov, zastavljenih z resolucijo. Glede na izkušnje iz prejšnjih let je prav ta osnova med mladimi najslabša, saj smo vzgojeni in živimo v času velike potrošniške miselnosti, ki temelji na neusklajenosti potrošnje z razpoložljivim dohodkom. Zato je nujno, da s široko zastavljeno politično akcijo med mladimi okrepimo zavest o družbeni vsebini dohodka kot motiva za doseganje boljših rezultatov v gospodarstvu. ZSMS se torej mora vključiti v aktivnosti za povečanje produktivnosti dela na vseh nivojih organiziranja združenega dela.

Predsedstvo OK ZSMS si je zato kot osrednjo nalogo v letošnjem letu zastavilo aktivnosti za nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Tako imajo vse aktivnosti na kateremkoli področju našega delovanja (vzgojno, interesno, politično) za moto usposabljanja mladince, ga usmerjati in mu omogočiti, da v okviru svoje organizacije, v OZD in KS deluje v smislu uresničevanja sprejetih stabilizacijskih nalog. Ob tem pa bo v središču pozornosti neposredna aktivnost članov ZSM in mladih v celoti, dosledno upoštevanje ZZZ, v okviru tega pa še posebej nadaljnji razvoj dohodkovnih odnosov, združenje dela in sredstev, svobodne me-

njave dela in doslednega uveljavljanja načel nagrajevanja po delu. V konkretnih akcijah, ki pri nas že potekajo ali so organizirane v okviru sindikata, moramo dati precejšen podatek na usposabljanje članov ZSM. Tako mora v osnovi biti slehernemu članu jasno, kaj so to dohodkovni odnosi, svobodna menjava dela, združevanje dela in sredstev, uveljavljanje načel skupnega prihodka, skupni prihodek, dohodek in čisti dohodek. Tega se ne bomo učili za pisano oceno, ampak za življenje, saj smo vsi sestavni del našega družbeno-ekonomskega sistema. Da pa ga bomo sposobni obvladovati, krepiti in nadalje razvijati, ga torej moramo celovito spoznati in poznati.

Kako se bomo nalog lotili

Izhajajoč iz družbene potrebe in programa aktivnosti ZSMS v letu 1980 pri uresničevanju politike ekonomske stabilizacije, sprejetega na predsedstvih RK ZSMS in OK ZSMS, se moramo vsi člani ZSM angažirati zlasti v nadaljnjih nalogah:

vse osnovne organizacije morajo svoje naloge v tem letu programsko usmeriti v funkcijo uresničevanja razvojne politike in politike ekonomske stabilizacije.

Bolj kot doslej moramo uresničevati vlogo delegatov v samoupravnih organih v OZD in koordinirati aktivnosti z vsemi ostalimi subjekti. Učinkovito moramo uresničevati dogovarjanje v celotnem delegatskem in skupščinskem sistemu, za kar je nujno aktivno delo vseh delegatov v vseh institucijah našega političnega sistema.

Pravočasno in redno moramo analizirati rezultate gospodarjenja v TOZD, uspehe pri učenju in študiju ter se dogovarjati za konkretno obliko aktivnosti v ZSMS.

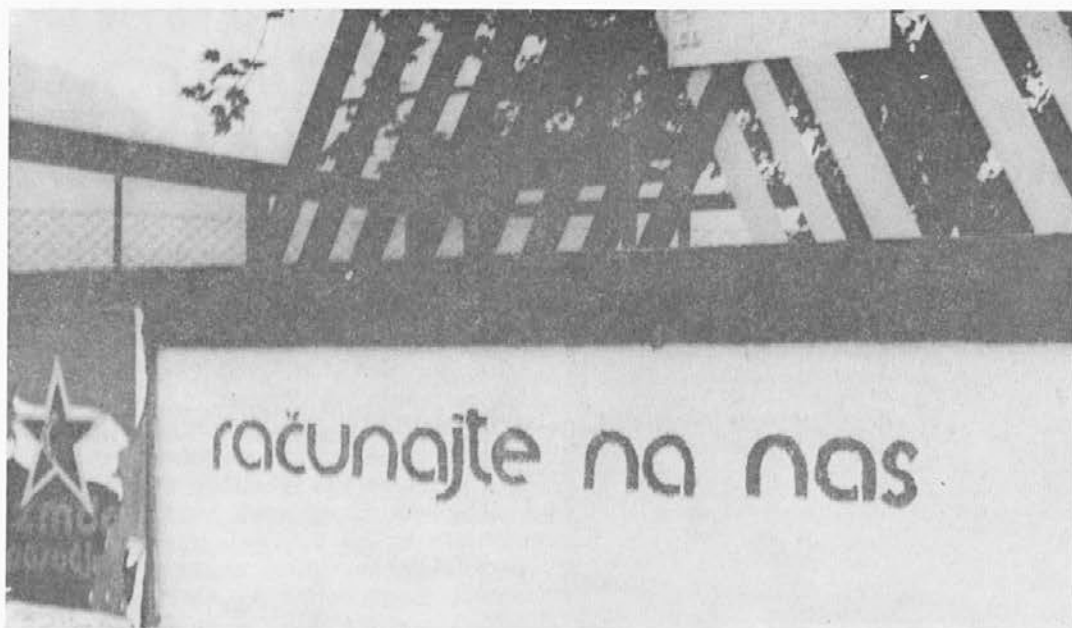
Za uspešno uresničevanje teh nalog je pomembno razumevanje vloge ostalih subjektivnih sil v našem sistemu in tesno sodelovanje pri vseh aktivnostih, in sicer s sindikati v OZD ter SZDL v KS. V OK ZSM in njenih organih moramo te aktivnosti vzpodbujati in usmerjati, pomagati delegatom in delegacijam, da bodo zastopali usklajena stališča mladih v skupščinah DPZ in SIS. Posebno pozornost

moramo poleg izvajanja nalog za uspešno stabilizacijo v letu 1980 posvetiti aktivnostim pri obravnavi in sprejemanju srednjeročnih planov razvoja 1981—1985. Samo z nenehnim prizadevanjem, stalnim vključevanjem mladih delavcev in ostalih v proces planiranja lahko zagotovimo, da bodo plani izraz trajnih in neposrednih interesov mlade generacije. Če neka sredina mladih bodisi v šoli ali v OZD še ne vidi, da to področje neposredno posega v interese mladih, ker so pač tako vzgojeni (brez delovnih navad in občutka odgovornosti), je nujno, da to čimprej spoznajo, mi pa jim moramo to s svojim delovanjem omogočiti, jih aktivneje vključiti, evidentirati ali na neki način vse to povezati že z aktiviranimi sredinami.

Varčevati je potrebno povsod

Usklajevanje oziroma omejevanje vseh oblik porabe (skupne, splošne osebne in investicijske), kot je to opredeljeno v resoluciji za leto 1980, mora potekati po samoupravnih poti — na osnovi samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja. ZSM mora z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami preveriti oziroma pripraviti za to ustrezno politično vzdušje in ostro nastopati proti vsakemu nasprotovanju, omahovanju ter nesamoupravnemu obnašanju posameznikov ali organizacij. S takšnim nastopanjem bomo dosegli, da do raznih negativnih dogajanj ne bo prišlo. Sicer do takšnih zaostretev lahko pride, posebej še zaradi znanih neskladij na področju tržnih razmer, ki so pogojene s svetovno gospodarsko situacijo, katero zaostrejuje energetska kriza in odnos razvitih do držav v razvoju. Zaradi vsega tega še posebej poudarjamo, da je nujno zavestno vključevanje v aktivnosti za uresničevanje resolucije v tem letu. Tako bomo, kot ostale generacije, tudi mladi čimveč prispevali k trdnosti našega gospodarstva ter družbenopolitičnega sistema. Zanj se moramo zavzemati s povečano produktivnostjo, zmanjševanjem uvoza oziroma z omejitvijo tega na najbolj nujne proizvode in s pospeševanjem izvoza, kar je ena od osrednjih nalog v tem letu. Zavzemati se moramo za to, da bo ta problematika tudi uspešno vključena v srednjeročne plane. Iz resolucije izhaja, da se mora varčevanje odražati v racionalnem obnašanju v vseh sferah družbenega življenja, predvsem pa se mora izraziti na osnovi kvalitetnega in racionalnega gospodarjenja. Ta prizadevanja se morajo razumeti kot trajna potreba in usmeritev ter ne kot kampanja, s katero bi dosegli kratkoročne cilje. To moramo razumeti kot nalogo slehernega, ker bo le tako varčevanje lahko preraslo v trajno obliko obnašanja vseh družbenih subjektov v gospodarjenju in razpolaganju z družbenim dohodkom. Tendence, da je to naloga individualnih poslovnih organov in drugih vodstvenih delavcev, je lažna in zato ogroža uspešno realizacijo zastavljenih ciljev. Mladi moramo na vseh področjih dati svoj prispevek, in sicer neposredno na delovnem mestu, v OO ZSMS, kjer se odvijajo razne aktivnosti, ki so povezane s stroški, in v šolah, kjer moramo spremeniti odnos do učenja in do osnovnih sredstev, ki močno bremenijo družbeno sredstva. Zato se bomo v ZSMS zavzemali za dosledno izvajanje vseh ukrepov varčevanja, zlasti pa za boljše uporabo delovnega časa. V okviru tega moramo kritično ugotoviti, da prav mladi največ neopravičeno izostajajo, so največ odsotni z delovnega mesta. Večinoma izostajajo zaradi »tridnevniha« boleznih in raznih aktivnosti, ki bi morale potekati v prostem času. Zaradi tega mora vsaka OO ZSM takšne pojave obravnavati in sprejeti konkretne ukrepe za boljše uporabo delovnega časa ter se tako vključiti v aktivnosti na področju, ki jih vodi sindikat (tudi na šolah).

Delovati moramo tako, da bomo zmanjševali nepotrebne izdatke v vseh OZD, DPS, DPO. Zavzemali se bomo za zmanjševanje dopolnilnega in honorarnega dela, za omejevanje službenih potovanj, za zmanjševanje števila raznih proslav, zborov, manifestacij, za čim bolj smotno uporabo zasebnih in službenih avtomobilov, za službena potovanja in še posebej za zmanjševanje stroškov reprezentance. Zato moramo zagotoviti popolno funkcioniranje samoupravne kontrole in odločanja delavcev o

Geslo pove vse

materialnih in drugih izdatkih v poslovanju ob polni odgovornosti mladih. Posebej se moramo s svojim osebnim odnosom — vzorom boriti proti vsem oblikam razsipništva in neracionalne uporabe delovnih sredstev, nepotrebnega trošenja električne energije, preprečevati propadanje velikih količin prehranskih artiklov, vplivati na neustrezen odnos do družbene lastnine in nasploh do vseh družbenih dobrin. »Obvezne« proslave, manifestacije, športna srečanja in »jedilne« konference je treba vsebinsko spremeniti, da bo dosežena boljša vsebina ob bistvenem zmanjšanju stroškov, ki tu nastajajo.

Posebne možnosti za aktivnost

Možnosti za delovanje mladih v kmetijstvu se kažejo predvsem pri razvijanju naslednjih aktivnosti:

zavzemati se morajo za obdelavo vseh neobdelanih ali slabo obdelanih zemljišč oziroma jih sami v okviru aktivnosti prevzeti in na njih zastaviti intenzivno proizvodnjo. Na osnovi tega si skupaj z ostalimi mladimi v KS v okviru krajevne konference lahko zagotavljajo del potrebni sredstev za osnovne potrebe svojega delovanja.

Skupaj z ostalimi mladimi morajo z združenjem mehanizacijskih kapacitet pristopiti k solidarnemu obdelovanju in spravljanju pridelkov. To pomoč je potrebno izkazati zlasti ostarelim in z mehanizacijo slabo opremljenim kmetom.

Poleg aktivne vključitve in prispevka k uspešni stabilizaciji v vseh sredinah pa moramo v vseh organizacijah in organih ZSMS ter DO-D posvetiti vso pozornost porabi sredstev, ki so nam zagotovljena za delo in aktivnost. Razvijati moramo predvsem takšne aktivnosti,

ki bodo prispevale k izboljšanju gospodarjenja. Zato moramo vsa zabavna tekmovanja nadomestiti z delovnimi tekmovanji akcijami, kot sta akcija za izbor najboljšega mladega delavca — samoupravljalca in najboljši OO ZSM v združenem delu, ki vsekakor neposredno razvijajo pozitiven odnos do dela, vzpodbujajo inventivno dejavnost, večajo produktivnost dela in prispevajo k animiranju mladega delavca — samoupravljalca. Razumljivo je, da bodo uspehi na teh področjih doseženi le z ustrezno množičnostjo. Akcije so potrebne tudi na področju zbiranja odpadnih materialov, ki jih lahko v proizvodnji uporabimo kot sekundarne surovine, za katere drugače trošimo dragocene devize. Te surovine nam poleg vsega onesnažujejo okolje in tujcem kažejo naš odnos do njega — našo kulturo.

To so aktivnosti, v katere se lahko aktivno vključijo mladi po vseh krajevnih skupnostih. Na osnovi sprejetega družbenega dogovora o MDA v naši občini pa bomo razvijali vse oblike prostovoljnega dela po prioriteti, ki je določena v dogovoru.

Se enkrat poudarjam, da je pri dogovarjanju in izvajanju vseh aktivnosti nujno sodelovanje s sindikati v OZD in s SZDL v KS. Na čelu z zvezo komunistov moramo stalno preverjati doseženo in se ustrezno organizirati za nadaljnji razvoj vseh aktivnosti.

Predsedstvo OK ZSMS poziva vse organe in organizacije, da v svojih sredinah z upoštevanjem specifičnosti razpravljajo o nalogah in na osnovi tega izdelajo svoje programe ter takoj (če že niso) pričnejo z delom. O vseh aktivnostih s tega področja pa je potrebno mesečno poročati na OK ZSMS.

(Iz referata predsednika OK ZSMS Zdravka Fajmuta.)

Politično izobraževanje — pot v družbeno zrelost

Zveza sindikatov Slovenije in Zveza socialistične mladine Slovenije že dvajsetič zapovrstjo organizira politični tečaj, namenjen mladinskim, sindikalnim in samoupravnim aktivistom. Takšna oblika se je prvič pokazala oziroma pojavila v Sloveniji, danes pa jo že s pridom uporabljajo tudi v drugih republikah. Da je takšna oblika dobra in poznana, se odraža tudi v tem, da so nas obiskale delegacije iz tujih držav, pa tudi mnogi vodilni družbenopolitični delavci iz Slovenije, ki jih zanima takšen način dela našega tečaja. Še vedno pa vlada med našimi delavci v organizacijah združenega dela različno mnenje o tem tečaju

ter o njegovi koristnosti. Zato ga bom poskušal približati predstaviti.

Tečaj je zajemal pet delov, pet tematskih področij:

— Tečajniški del, v katerem je bilo zajeto samoupravljanje, gospodarjenje in subjektivne sile.

— Seminarski del je zajemal več aktualnih tem (zakon o združenem delu, dohodkovni sistem, socialna, kadrovska, izobraževalna in kulturna politika).

— Politično delo med ljudmi. Obravnavali smo psihologijo osebnosti, metode in oblike

političnega dela in osebne lastnosti družbenega delavca.

— Aktualne teme ali človek v sodobni družbi. Seznanjali smo se s sociološkimi, ekološkimi in ekonomskimi problemi današnjega človeka. Obravnavali smo še varstvo okolja, inventivno dejavnost in podobno.

— Ekskurzije in srečanja. Organizirali smo srečanja in razgovore s političnimi, sindikalnimi in mladinskimi predstavniki po raznih organizacijah združenega dela, ki smo jih obiskali ter predstavljali tudi naše delo.

Iz programa je torej razvidno, da vsebuje teoretične, aktualno politične in praktične teme. Udeleženci tega tečaja smo se tudi samoupravno organizirali. Ustanovili smo iniciativni odbor z nalogo, da je pripravil predlog za svet tečajnikov in komisije za kulturo, informiranje in šport. Prav tako smo ustanovili aktiv ZKS, ki je štel 24 članov, in aktiv ZSMS s 23 člani, izvolili sekretariat ZKS in predsedstvo ZSMS ter sprejeli akcijski program za obdobje trajanja tečaja (Garb Miroslav je sprejel funkcijo sekretarja ZKS ter Golob Ivan funkcijo predsednika komisije za šport). Prostega časa skoraj nismo imeli, ostali so samo prosti popoldnevi enkrat na teden. Delovni čas tečajnikov je trajal od 8.—13. ure in od 16.—19. ure zvečer. Čas med 13. in 16. uro smo izrabili za individualni študij, kosilo, informativne ter druge sestanke. Enkrat na teden pa smo organizirali tudi družabni večer z glasbo in plesom, na katerega smo povabili tudi domačine. 20. politični tečaj je štel 40 udeležencev, večina nas je bila delavcev iz gospodarstva — neposrednih proizvajalcev, samo dve udeleženki sta bili iz negospodarstva. Poprečna starost je bila 27 let. Po poklicu pa smo bili ključavničarji, brusilci, kleparji, rezkalci, gradbeni delavci, torej pretežno del nas je bil iz kovinsko predelovalne industrije. Omembe vreden je tudi podatek, da je na tem tečaju več kot polovica udeležencev iz vrst ZSMS.

Mladost tega tečaja se ni odražala samo v sestavi in programski organizacijskih nalogah, marveč tudi v načinu dela in hotenja tečajnikov. Razveseljiva je vnema in želja mladih družbenopolitičnih delavcev, da s pridobitvijo novega znanja in novih stališč spremenijo ter dopolnijo sami sebe, s tem pa tudi družbo, svoje neposredno delovno in življenjsko okolje. Bomo uspeli?

Na to vprašanje moramo odgovoriti sami s svojim delom in ne samo z besedami. Pokazati moramo tudi dejanja. Strnjeno dvomesečno politično izobraževanje je torej dragocena priložnost na poti v družbeno zrelost.

Miroslav Garb

Seminar za predsednike in sekretarje

Ugotavljamo, da bo v letošnjem letu prišlo do obsežnih kadrovskih sprememb na vseh nivojih, zlasti pa je pomembno, da z ustreznimi ukrepi zagotovimo dobro pripravljena vodstva v vseh OO ZSMS in organih ZSMS. Posebno pomembna je tudi naloga ob spoznanju, da se s kadrovskimi težavami srečuje prav mladinska organizacija.

V ta namen je komisija za IPD pri OK ZSMS Ravne organizirala cikel seminarjev, predavanj ter drugih oblik usposabljanja, s katerimi želimo usposobiti čim širši krog mladih za kar najbolj uspešno delo v vrstah ZSMS. Področja, katera naj bi obdelali, so takšne oblike, da gre za splošno usposabljanje k še temeljitejšemu spoznavanju našega družbenopolitičnega sistema in vloge DPO v takem sistemu. Prvi tak seminar je za nami, na njem pa smo obravnavali naslednje teme:

— Priprava in vodenje sestankov. Sestanki morajo biti čim krajši ter predvsem jedrati in prav zategadelj je potrebna temeljita priprava nanje.

— Oblike dela s članstvom — tema, ki naj bi bodoča vodstva vsaj delno uvedla v delo z mladimi, kako in na kakšen način pristopiti k mlademu človeku in ga vključiti v aktivno delo v ZSMS. Velikokrat z nepravilnim na-

»Jaz tudi že skačem!«

stopom in obnašanjem oddaljujemo mlade od dela v OO ZSMS.

— **Kolektivno delo**, odločanje in odgovornost — tema, ki je zelo aktualna zadnji čas pri izvajanju kolektivnega vodenja v DPO. Cilj teme je bil predvsem seznaniti mlade s spremembami, ki jih prinaša kolektivno vodenje kot nova oblika.

— **Način in koordiniranje dela OO ZSMS ter KK ZSMS z OK ZSMS** — tema, ki se nanaša na prejšnjo, kako naj bi OO ZSMS bile povezane ter delale s KK ter OK ZSMS v novih pogojih dela kolektivnega vodenja.

Sicer pa so bile teme izredno zanimive ter pestre, prav tako pa je bila tudi udeležba na seminarju dokaj dobra. Teme na seminarju so podajali Stane Bodner, Zdravko Fajmut ter Ivan Brežnjak. Mnenja smo, da tudi to sodi k oblikam izobraževanja, saj je bil vsak posameznik zadolžen pripraviti vsaj eno področje, ki ga je potem na seminarju tolmačil.

Mislim, da bomo takšen način izobraževanja še dograjevali, saj smo prišli do spoznanja, da nam prinaša dosti pozitivnega. Naslednji seminar je predviden v drugi polovici marca, na njem pa bomo obravnavali predvsem problematiko s področja družbenoekonomskih odnosov. Ivan Brežnjak

MED MLADIMI SKAKALCI IZ MISLINJE

Smučanje ali še bolj skakalni šport ima v Mislinji že zelo staro tradicijo, saj segajo prvi začetki daleč nazaj. Vendar ni takrat še nihče slutil, da bo iz tistih začetkov skakanje doživelo tako nagel in hiter vzpon. In vse tri skakalnice 15, 45 in 65 m, ki so jih zgradili, so nedvomno potrdile to, da je skakanje v Mislinji na pravi poti. Posebno pa je Mislinja postala znana po svojih vsakoletnih tradicionalnih tekmovanjih v smučarskih skokih za memorial legendarnega pohorskega bataljona ter prvenstva SRS za člane. Sicer pa so tudi mladi skakalci od pionirjev do mladincev ponesli njeno ime prek meja koroške regije, saj ni bilo kakšnega večjega tekmovanja v Sloveniji, da se ga ne bi udeležili. In pomerili so se celo na mladinskem prvenstvu v Planici.

Prav nemalo smo bili začudeni ter presenečeni hkrati, ko smo jih obiskali. Povsod se je kazala že prava, pravcata pomlad, mladi skakalci pa so neutrudno trenirali

ter se pridno spuščali po strmih zaletiščih 65 m skakalnice. Res jih ni kazalo motiti. In vendar smo za trenutek zmotili nekatere izmed njih — Silva Plevnika, Ivana Navršnika (ta je tudi njihov trener) in Bogdana Sušca. Beseda je dala besedo in kmalu se je razvil prisrčen pogovor, iz katerega se je dalo marsikaj razbrati.

Silvo, Ivan in Bogdan so pripovedovali tako vneto in zagnano, da jim sploh ni bilo mogoče vskočiti v besedo. In niso pripovedovali samo o uspehih, ki segajo tudi v republiško merilo, omenili so tudi tisto malo temnejšo plat, ta pa je, da potrebujejo več strokovnega kadra, ki bi načrtno skrbel za njihov trening ter jih pravilno usmerjal. Zelo veliko jim je pri tem pomagal tudi dr. Stanko Stoporko, ki je tudi predsednik TVD Partizana, skakalna sekcija pa sodi v njegov sklop. Vsi po vrsti pa so mi pripovedovali z veseljem, ki ga niso prikrivali, o gradnji nove, plastične 15 m skakalnice, tako da bodo lahko imeli treninge skozi vse leto. In če se bo to zgodilo, kar pa zavrno upajmo, potem se bo mladim skakalcem odprla še ena možnost več, ki vodi k še večjim uspehom.

Silvo Jaš

Nekaj mislinjskih skakalcev

ŽELJE NAJMLAJŠIH SODELAVKAM

OO ZSMS rezalno orodje je ob počastitvi praznika dneva žena izvedla majhno slovesnost v hali mehanične delavnice. Program smo pripravili skupaj z vrtecem in osnovno šolo s Prevalj. Sodelavkam je čestital ter pozdravil gostujoče predsednik OO sindikata tov. Praper.

Za malčke je bilo doživetje peti svojim mamicam na njihovem delovnem mestu, one pa so se jim oddolžile z navdušenim ploskanjem. Tudi ostali sodelavci so prisluhnili, ko se je skozi delavnico razlilo petje malčkov, njihov visoki glas se je izgubljal med stroji, a segel do src.

Folklorna skupina z osnovne šole z vadiateljico tov. Ruparjevo nam je pokazala Koroško v plesu. S ponosom smo ugotavljali, da z mladim rodod naša folklor ne bo izumrla.

Po recitalu Samorastnikov so se spet predstavili naši korajžni malčki iz vrteca s pesmijo in deklamacijami. Vsa pohvala velja vzgojiteljicam, ki so z otroki pripravile prisrčen program.

Predsednik mladine se je na koncu zahvalil nastopajočim, sodelavkam pa je še enkrat čestital ob dnevu žena, ter pomagal mednje razdeliti cvetlice.

Na koncu sem vlekel na ušesa, ko so se sodelavke pogovarjale, in ugotovil, da so zelo zadovoljne s kratko proslavo z otroki, ki so jim s svojim nastopom dali najlepše in bogato darilo za njihov praznik.

Č. H.

OBVESTILO

Vse mlade prosimo, da oddajo svoje prispevke (poročila, reportaže, potopise ter literarne prispevke) najkasneje do vsakega 10. v mesecu v mladinski sobi s pripisom: za »Mladi fužinar«.

SODELOVANJE Z OO ZSMS – NAJBOLJŠA INVESTICIJA

Danes so zelo razvite razne kulturne in športne dejavnosti, zato se mladinci in mladinke radi vključujejo vanje, saj so jim potrebne samo enkrat do dvakrat tedensko vaje in občasni nastopi in s tem že seznanjajo javnost o sposobnosti nastopajočega. Tudi take ima rada naša družba. Vendar se moramo razvijati tudi strokovno in moralno politično. Iz lastnih izkušenj nam je znano, da se mladi najlažje prilagajajo. Člani ZSMS pa so nam potrebni razen pri kulturno prosvetnih in športnih dejavnostih tudi kot aktivisti pri razvoju našega političnega sistema.

Vsi smo že slišali Titove besede: »Mladina je naš up! V mladini je naša bodočnost!« Teh besed je mladina vesela, zato smo dolžni, da to njihovo veselje prenesemo v veselje do aktivnosti in dela. Problem je le, kako to izvesti. Mislim pa, da ni tako velik, za kakršnega ga imamo. Treba bo le spremeniti del načina našega dela.

Sedanji mladincem-članom ZK je treba na sestankih dati spodbudo, da se bodo aktivno udeleževali razprave o perečih problemih in izvrševanju del. Treba je prisluhniti njihovim predlogom in razpravam. Treba jih je poučevati z dosedanjim našim delom in jih upoštevati kot enakovredne člane ZK, ne pa kot zelenice. Obstaja le vprašanje, kako člana ZSMS zainteresirati za članstvo v ZK.

OO ZSMS so dolžne pokazati upravičenost svojega obstoja in pomen, ki jim ga dajejo družbenopolitične organizacije (DPO) in vsi narodi v SFRJ, ter razne dejavnosti, ki razvijajo človekove zaklade v besedi, sliki in telesni razgibanosti.

Le dobra OO ZSMS ima dobre mladince. Te mladince pa je treba nenehno aktivirati. Tako postane aktivnost sestavni del osebnosti posameznega mladince. Zato so DPO dolžne, da maksimalno podpirajo in spodbujajo ter sodelujejo z OO ZSMS, saj iz mladinskih vrst dobivajo nove kadre. Zato bi dejal, da je nenehna pomoč in sodelovanje z OO ZSMS najboljša investicija.

Mladinec, ki je postal po predlogu OO ZSMS član ZK, je dolžan, da še naprej ostane najmanj tako aktiven član OO ZSMS, dokler mu ne potečejo leta za pripadnost v ZSMS. Dolžan je predstavljati OO ZSMS z njenimi aktivnostmi in interesi. Od OO ZKS pa je dolžan prenašati sklepe in naloge. Praksa je pokazala, da je dober mladinec tudi dober komunist.

Ne smemo ločevati po nalogah komuniste, ki so bili včlanjeni pred leti, od komunistov, ki so bili včlanjeni danes. Saj nas vse veže ena dolžnost. Vedno moramo nadaljevati delo tam, kjer si ga začel.

Janko Novinšek

ŠTIPENDIRANJE IZ TITOVEGA SKLADA

Sredstva za štipendiranje iz Titovega sklada se napajajo iz prispevka 0,5% od bruto OD, ki ga v štipendijski sklad vplačujejo vsi podpisniki samopr. spor. o štipendiranju učencev in študentov v občini oz. republiki.

Kriteriji za pridobitev pravice do te štipendije so zelo strogi, zato pa je le-ta tudi precej visoka. Pravico do nje imajo **mladi delavci** (NK, PK, KV in VK), če najmanj dve leti opravljajo proizvodna dela in naloge, dokazujejo pri svojem delu izjemno nadarjenost in prizadevnost, aktivno delajo v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih, se odločijo za nadaljnje izobraževanje v smeri svojega osnovnega poklica oz. dejavnosti in niso starejši od 30 let. Pravico do te štipendije imajo tudi **otroci delavcev in kmetov kooperantov**, če so redno vpisani v srednjo, višjo ali visoko šolo, dosegajo v srednjih šolah praviloma odlične uspehe ali nadpovprečne študijske uspehe (poprečna ocena 8 in več) na višjih in visokih šolah in aktivno delajo v družbenopolitičnih

organizacijah, samoupravnih organih in drugih skupnostih. Vsak kandidat za podelitev štipendije mora enakovredno izpolnjevati vse našete kriterije.

Naša občina je zastopana v celotnem številu štipendistov iz Titovega sklada v Sloveniji s 4,6%. Za šolsko leto 1979/80 je razdelitev naših štipendistov naslednja:

Mladi delavci	
— srednje šole	1
Otroci delavcev	
— srednje šole	6
— višje šole	4
— visoke šole	6
Skupaj:	17

Osem štipendistov Titovega sklada iz naše občine stanuje na Ravnah, pet v Črni, trije na Prevaljah in eden v Mežici.

Za tekoče šolsko leto veljajo spodaj navedene višine štipendij iz Titovega sklada:

Mladi delavci	
— za študij ob delu	2.951 din
— za študij iz dela	5.903 din

Za šolanje din

Otroci delavcev	V kraju bivanja	vozači	izven kraja bivanja
— za študij na višjih ali visokih šolah	2.889	3.174	3.794
— za študij na srednjih šolah	1.794	2.070	2.690

Skupna vsota mesečno izplačanih štipendij iz Titovega sklada za vseh 17 naših štipendistov je 53.103 din.

Za šolsko leto 1979/80 je bilo v naši občini na novo odobrenih deset štipendij, šestim prosilcem pa je bila zaradi neizpolnjevanja vseh pogojev prošnja za štipendijo iz tega sklada odklonjena.

Razpis za te vrste štipendij je vsako leto objavljen okrog 25. maja, rok za vložitve prošnje pa je 30. junij. V razpisu so vedno objavljene vse pravice in dolžnosti štipendistov ter določila o po-

trdilih, ki jih je treba priložiti k prošnji za podelitev štipendije.

Naj opozorimo, da prošnje ne morejo vložiti kandidati sami, temveč štipendiste predlagajo do razpisnega roka le samoupravni organi OZD, organi DPO, krajevne skupnosti in vzgojno-izobraževalne organizacije. Ti predlagatelji ugotovijo, ali kandidat izpolnjuje vse razpisne pogoje.

(Povzeto iz poročila IO skupne komisije podpisnic SaS o štipendiranju učencev in študentov občine Ravne)

IZ NAŠIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

Smo Ravenčani dobri delavci, a slabi krajani?

Krajevna skupnost Ravne se srečuje s številnimi problemi, a tako bi se smelo reči samo, če bi jih vsi krajani občutili, jih vzeli za svoje in po svojih močeh skušali rešiti. Zato je mnogo točneje, če zapišem, da se tajnica tov. Avgusta Dokl ubada z njimi namesto nas vseh. Da je trditev utemeljena, je dovolj, če omenimo samo dejstvo, da se že delegati, ki so v svetu KS, neradi udeležujejo sej, kaj šele (razen redkih izjem), da bi opravili tudi kakšno nalogo. Skratka, gre za mlačen odnos do kraja, v katerem živimo. Kako bi potemtakem tudi znali prav ovrednotiti delo tajnice, ki ga kljub vsem težavam opravlja z osebno prizadetostjo, čeprav to delo ne daje ravno velikega zadovoljstva.

Težko je reči, da se KS Ravne razvija v skladu z vlogo, ki je določena krajevnim skupnostim z ustavo. A spet ne zato, ker bi operativci tako želeli, ampak ker združeno delo, SIS in drugi ne stopajo vedno v isto smer, ne gle-

de na to, da bi se morali družbeno dogovarjati in samoupravno sporazumevati. Poenostavljen primer bi bil: v delovni organizaciji dober delavec in politično aktiven kar nekam pozabi, da je ta njegova tovarna v kraju, kjer živi in da mora zato biti tudi dober krajan, si torej prizadevati za razvoj svoje krajevne skupnosti. A ne: tu smo še zmeraj priče strogi ločitvi: tovarna je eno, kraj drugo. Razen če kdo misli, da je s samoprispevkom in s sredstvi 0,5% iz tozgov že vse opravljeno.

Pa še kdaj drugič o tem. Ker vedno radi slišimo, za kaj se kakšen denar porabi, pogledimo, kakšen program je pripravila KS Ravne.

Vaški skupnosti Reka—Zelenbreg in Dobrije — Tolsti vrh so namenili 45.000 din, ki jih bosta porabili za železniško postajališče na Dobrijah in za druge redne oblike dela. Nekaj denarja so namenili društvom in organizacijam naše KS, krajevni konferenci SZDL za proslave in prireditve.

Vhod v naše mesto

Nekaj bodo namenili tudi za popravilo in vzdrževanje letnega bazena, zlasti je nujno potrebno popraviti dno. Precej sredstev pa bo KS letos namenila ureditvi parka OF na Navrškem vrhu. Lani so tam izvedli elektrifikacijo in raziskave vodnih virov, letos pa nameravajo zgraditi bazen za pitno vodo, postaviti še dve brunarici in urediti spomenik.

Sedanji prostori KS so kaj neprimerni za delo, zato bodo skupaj z DPO predvidoma kupili nove, bolj funkcionalne.

Kljub temu da so Ravne komunalno sorazmerno dobro urejene, je vedarle še nekaj pomanjkljivosti, ki jih bo letos treba odpraviti. Gre za ureditev kanalizacije in razsvetljave na Trgu svobode, pešpoti in ograj v naselju Javornik iz smeri Trga svobode

in Gledališke poti, ureditev robnikov na Šančah in vseh že obstoječih otroških igrišč. Poskrbljeno bo za fino asfaltno prevleko ulic in cestišč tam, kjer to še ni urejeno. Vsa ta dela bodo opravili v skladu z razpoložljivimi sredstvi.

Vsa omenjena komunalna dela kljub prizadevanju KS ne pridejo v program SKIS, zato jih je KS na pobudo krajanov in DPO vključila v svoj program. Tu se zdi potrebno poudariti skrb KS za otroška igrišča, ki jih nihče ni hotel prevzeti že v lanskem letu, pa tudi že prej. Upajmo torej da bodo otroci letos imeli več veselja na njih.

Krajevni skupnosti želimo tvornejše sodelovanje s krajski in dobro delo.

Zlatka Strgar

ZDRAVJE

ČEMU PREVENTIVNI ZDRAVSTVENI PREGLEDI DELAVCEV

Preventivne zdravstvene preglede delavcev urejajo »pravilnik o načinu in postopku za opravljanje preventivnih zdravstvenih pregledov delavcev« in še drugi predpisi. Morajo torej biti, ker nas zakon obvezuje. Marsikdaj se opravljajo zdr. pregledi delavcev le zato, da bi bilo zakonu zadoščeno. Glavno je, da je »podpis«, kakor pravimo.

Toda delavci niso zadovoljni s takimi »pregledi zaradi pregledov«. Radi bi imeli preglede, na katerih bi zvedeli vse o svojem zdravju in se, če bi bilo potrebno, začeli zgodaj zdraviti.

Nekateri zdravniki, ki se v praksi ukvarjajo le z zdravljenjem bolnikov, nimajo pravega razumevanja za preventivne preglede. Mislijo, da je škoda časa, denarja in zdravstvenih delavcev, da pregledujejo — kot oni mislijo — »zdrave« ljudi. Raje naj bi se ukvarjali z bolniki.

Ko tako vse to opazuješ, vidiš, kako je pravzaprav stvar nejasna, čeprav v resnici ni. Toda pogledajmo si vse skupaj po vrsti.

Delavec je pri delu izpostavljen raznim obremenitvam. Valjar je, recimo, izpostavljen toplotnemu sevanju in nevarnosti, da bi se opeknel. Če si brusilke ne zaščiti ušes, prenašajo hud hrup. Mnoge sedijo na neudobnih stolih s sključenim hrbtom. Delo pri avtomatih je ponavadi enolično in utrudljivo ter bistrega človeka ne napolni z življenjsko vsebino. Obremenitve so torej kar se da pisane in obremenjujejo zdaj srce, zdaj ušesa, zdaj hrbtenico...

Preventivni zdravstveni pregled naj bi pravočasno odkril posledice teh obremenitev ali že kar škodljivosti. Tako smo torej že našli neki smisel tega pregleda.

Videli smo, da so škodljivosti zelo pisane, prav tako pa tudi posledice. Če bi jih radi spoznali, jih moramo raziskovati — tako škodljivosti in posledice. Kaj to pomeni?

Če hočemo odkriti škodljivosti, moramo narediti t. i. analizo in zdravstveno oceno delovnega mesta. Če pa hočemo odkriti posledice, moramo delavce preiskati na

primeren način. »Primeren način« pomeni uporabo takih preiskav, ki posledico škodljivosti odkrijejo. Naj novem nekaj primerov! Toplotno sevanje pomeni obremenitev za srce. Človek ima namreč dokaj stalno »notranjo« telesno temperaturo, ki jo sproti uravnava z zapletenimi fiziološkimi mehanizmi. Ko je izpostavljen sevanju, se mu razširijo žile v koži, vanje priteče več krvi. Ta pri naša tekočina za znoj, ki se poci od iz znojnic. Ko izhlapi en liter znoja, odvzame telesu za 780 velikih kalorij toplote. Večji pretok krvi v koži pa seveda pomeni večje delo srca. Pri delavcu, ki je izpostavljen vročinski obremenitvi, je treba torej preiskati srčno zmogljivost.

Ali: Če kdo dela v hrupu, ki okvari slušne celice v notranjem ušesu, naredimo avdiometrijo na aparatu, ki ga imenujemo avdiometer. Z njo lahko pokažemo poklicno naglušnost.

Ali: Če kdo opravlja težko fizično delo, mora imeti veliko kapaciteto sprejemanja kisika iz zraka. Če je nima, lahko dela le tako, da načne svoje rezerve. Da bi to ugotovili, moramo napraviti preiskavo na bicikel ergometru.

Ali: Če kdo dela s sključenim hrbtom, moramo podrobno preiskati hrbtenico. Pogosto je utemeljeno tudi rentgensko slikanje.

Tako bi lahko naštevali še dalje, mislim pa, da bralec že razume preprosto dejstvo: če hočemo dokazati posledice neke škodljivosti, moramo opraviti posebne preiskave, ki to posledico dokazujejo v vsej njeni razsežnosti. Ali naprej: imeti moramo znanje in tehnične priprave, da lahko to naredimo.

Preventivni zdravstveni pregled, še posebno pregled pred nastopom dela, že vnaprej skuša odkriti skladnost med zahtevami dela in človekovimi zmoglostmi. Delavec je s svojimi (ne)zdravim različno občutljiv za poklicne obremenitve. Mladostnik s krivo hrbtenico bo komaj primeren za težaka v skladišču ali za delo na industrijskem vozilu. Živčnega bolnika ne bomo priporočali za nočno izmeno ali asmatika v či-

stilnico obliktov. Slej ko prej so za to potrebne posebne usmerjene preiskave.

Slabi, nepopolni zdravstveni pregledi ne varujejo delavca. Smiselni so dobri in popolni pregledi — toda, po mojem mnenju — pogosto, v daljših razmakih, kot jih predpisujejo sedanji zakonski predpisi.

Za dobro delo nam še veliko manjka. Za smiseln preventivni pregled je potrebna, kot je bilo že rečeno, analiza in zdravstvena ocena delovnega mesta. To je zahtevno in stalno delo, za katero še nismo ustvarili skupin ustreznih strokovnjakov: ekologa, fiziologa, psihologa, sociologa, varnostnega inženirja, organizatorja dela itd. Tudi vsebina preventivnega zdravstvenega pregleda ni standardizirana. Zato smo že pred nekaj leti zasnovali t. i. »Center za zdravstveno in tehnično varstvo delavcev« v železarni, ki naj bi med drugim opravljal tudi to nalogo. Center je žal še na deski načrtovalcev, čeprav nas problemi okrog zdravja za delazmožnosti delavcev prehitujejo. Zdaj skušamo polniti vrzel z delom skupin, ki so sestavljene iz delavcev železarne Ravne in delavcev službe medicinske dela. Združujejo se v »strokov-

nem kolegiju za zdravstveno in tehnično varstvo delavcev.«

Preventivnim pregledom morajo slediti ukrepi, kot so: individualna zdravstvena navodila delavcem, predlogi za spremembo dela, navodila za bolj varno delo (npr.: bolj dosledno uporabo osebnih zaščitnih sredstev), predvsem pa v spoznavanju nevarnosti za delavce in spreminjanje delovnih mest.

Spreminjanje delovnih mest pomeni prilagajanje dela človeku in zmanjševanje ali celo odpravljanje škodljivosti. Temu delovanju pravimo ergonomija. »Ergonomija« zveni novo in učeno. V resnici pa je človek že v davni prilagajal orodja in predmete vsakdanje rabe funkcijam. Ostajalo mu je tudi dovolj časa — celo mnoge generacije — da si je pridobil izkušnjo in npr. ugotovil, kako bi najbolj primerno oblikoval sekirko. Današnja tehnika pa človeka včasih s svojo hitrostjo dobesedno poviša, še posebej, če se nam zamisel o humanizaciji dela izgubi v brezobzirnem nasilju stroja nad človekom. Preventivni zdravstveni pregledi delavcev prinašajo torej številna spoznanja, s katerimi preprečujemo nastanek ali poslabšanje bolezní in celo smrti, morajo pa biti dobri in popolni.

Dr. Janko Sušnik,
spec. medicine dela

Vorančevi dnevi '80

XIII. pevsko srečanje »Od Pliberka do Traberka« se je letos pričelo 15. februarja v Kotljah z nastopom devetih pevskih zborov iz zamejske Koroške, Radelj ob Dravi, Prevalj, Mežice in Raven na Koroškem. Naslednji koncerti so bili 23. februarja v Bilčovsu, Črni in Prevaljah, ter 24. februarja v Pliberku, Mežici in Dravogradu. Pevska srečanja vzbujajo izredno zanimanje poslušalcev in izvajalcev. Letos je bilo 1200 pevcev v 42 pevskih zborih.

Sklepna slovesnost pevskega srečanja je bila 1. marca v športni dvorani na Ravnah. V prepolni dvorani je nastopilo osemnajst izbranih pevskih zborov. 850 pevcev je zapelo tudi sedem skupnih pesmi, med njimi pesem »Iz sna stoletij«, ki jo je na besedilo dr. Franca Sušnika prav za pevsko srečanje uglasbil prof. Jakob Jež.

V okviru prireditve Vorančevi dnevi '80 je bil 17. februarja že tretji zimski pohod po Vorančevi poti, ki ga je organiziral taborniški odred »Koroški jeklarji«. 18. februarja je v Mežici gostovalo Slovensko narodno gledališče iz Maribora z dvema baletnima predstavama »Pika Nogavička«. Predstavi sta bili zaključeni za učence osnovnih šol iz Črne in Mežice.

Na Ravnah je pihalni orkester ravnjskih železarjev izvedel dva mladinska komentirana koncerta za učence osnovnih šol in dijake gimnazije.

25. februarja smo v Kotljah prisostvovali praznovanju monodrame »Večer z Vorancem«, v kateri je nastopil dramski igralec Jože Zupan.

Z velikim uspehom sta 25., 26. in 27. februarja gostovala v naši občini dramski igralec Boris

Kralj in glasbenik Silvester Mihečič. V glasbi in besedi sta predstavila narodne, Prešernove, Cankarjeve, Zupančičeve, Kettejeve in Borove pesmi. Nastopala sta v Mežici in Črni ter na Prevaljah, Ravnah, Lešah in Holmcu.

27. februarja sta s celovečernim koncertom gostovala v študentskem naselju v Ljubljani mešani pevski zbor Prežihov Voranc in Koroški oktet z Raven na Koroškem.

28. februarja je gostovalo v Titovem domu na Ravnah Slovensko ljudsko gledališče iz Celja s predstavama Play Linhart. Popoldanska predstava je bila zaključena za šolsko mladino, na večerno predstavu pa je bil vstop prost.

Lutkovno gledališče iz Maribora je 3. marca gostovalo v Črni za gojence Zavoda za delovno usposabljanje mladine, otroke iz vrtca in učence nižjih razredov osnovne šole, na Prevaljah pa za otroke iz vrtca, učence nižjih razredov osnovne šole Prevalje in učence osnovne šole Juričevega Drežčka z Ravne.

6. marca je bila v Titovem domu na Ravnah krstna predstava dramskega prikaza »Fužina« v izvedbi gledališke skupine KUD »Prežihov Voranc« in v režiji avtorja igre Mitje Šipka.

Moški pevski zbor Vres s Prevalj je 7. marca gostoval s celovečernim koncertom v Dravogradu, Šentanelski pavi in Mitja Šipek pa so 8. marca gostovali s Svetničim Gašperjem v zamejski Koroški na Obirskem.

11. marca je razveseljevala in poučevala otroke iz vrtcev Črna, Mežica, Prevalje in Ravne lutka Jacek. Vodil jo je znani lutkar in

Tako so proslavile delavke železarne svoj praznik

glasbenik Edi Majaron iz lutkovnega gledališča v Ljubljani.

Člani delovnega kolektiva študijske knjižnice na Ravnah so štirinajstkrat predstavili Vorančevo pot v besedi in sliki na šolah v naši občini.

Prireditve v sklopu Vorančevih dnevi '80 so se nadaljevale še ves marec.

V aprilu so predvidena še gostovanja pianistke Dubravke Tomšič-Srebotnjakove in Slovenskega okteta ter prireditve Naša beseda '80, podrobno srečanje gledaliških skupin severovzhodne Slovenije, občinska revija folklornih skupin in srečanje pihalnih orkestrov iz občine Ravne na Koroškem.

O teh prireditvah bomo še poročali.

M. V.

KRST DOMAČE IGRE

Dramska skupina KUD Prežihov Voranc Ravne je 6. marca 1980 v Titovem domu na Ravnah uprizorila igro Mitje Šipka »Fužina«. Šipek je svoj tekst tudi režiral, zasnoval zanj sceno ter v igri nastopil.

V gledališkem listu piše, da je »Fužina« dramatizirana preteklost ravnanskih fužin v 6 slikah. Obsega čas med obema vojnima in se z zlomom nemških oblastnikov tudi konča.

To je neke vrste zgoščena kronika dejanskega revolucionarnega boja ravnanskih fužinarjev za delavske pravice, v kateri nastopa npr. zgodovinsko resnična Kokalj in Gradišnik.

O igri bodo nedvomno več napisali strokovni ocenjevalci. Mi povejmo le dejstvo, da jo je občinstvo v polni dvorani lepo sprejelo ter avtorja in igralce s priznanjem nagradilo za njihov trud.

- k

ŠTUDENTJE VORANCU

Koroškim Vorančevim dnevom smo se pridružili tudi koroški študentje v Mariboru. V torek, 26. 2. 1980, ob 20. uri smo pripravili literarni večer in tako počastili spomin nanj, ki je največji koroški pisatelj, revolucionar in človek. Iz koroškega kota smo ga tako ponesli tudi v Maribor. Njega in njegova dela. Vemo, da Prežih in njegova dela — Samorastniki, Solzice, Jamnica, Čez goro k očetu — živijo tudi v nas študentih, ki študiramo v Mariboru in ki se bomo nekoč zopet vrnili nazaj na Koroško. To je pokazala tudi proslava v njegov spomin, saj smo se je udeležili v velikem številu. In kaj je lepšega, kot slišati pristno koroško besedo daleč od doma? To nam je z vsem srcem in zelo lepo prikazal znani koroški kulturni delavec Mitja Šipek, ki smo ga povabili, da nam je v svoji monodrami Svetneči Gašper živo pričaral vso lepoto Vorančevega ustvarjanja in izražanja.

Naš koroški večer smo končali v prijetnem pogovoru z Mitjo Šipkom o njegovi umetniški poti,

Študentje so prisluhnili Svetnečemu Gašperju

pa tudi o problemih nas koroških študentov in našega kluba v Mariboru, s katerimi se srečujemo pri študiju in delu.

Vemo, da se bomo še velikokrat spomnili in obudili spomin na Voranca, saj nam je našo koroško zemljo približal prav v vsako študentsko sobo.

Klub koroških študentov
v Mariboru

KOROŠKI KINEMATOGRAFI V APRILU

Kinematografi Mežica, Črna, Zerjav, Prevalje, Ravne, Dravograd, Slovenj Gradec in Podgorje bodo aprila predvidoma predvajali naslednje filme:

LUANA — italijanski barvni pustolovski film — do 7. 4.
BITKA ZA ALZACIJO IN LORENO — francoska barvna komedija — do 7. 4.

WINETOU V DOLINI SMRTI — nemški barvni vestern — do 7. 4.

MOZ, KI GA JE TREBA UBITI — domača barvna drama — do 8. 4.

ZAKLAD MORSKIH PSOV — ameriški barvni pustolovski film — od 1. do 15. 4.

KOMA — NA MEJI SMRTI — ameriška barvna kriminalka — od 2. do 20. 4.

POM-POM DEKLETA — ameriška barvna komedija — od 3. do 15. 4.

LOVEC NA JELENE — ameriška barvna vojna drama — od 2. do 20. 4.

DOŽIVLJAJI INSTRUKTORJA VOZNE — angleška barvna erotična komedija — od 3. do 15. 4.

OKVARA — domača drama — od 3. do 15. 4.

VOJAKOVA VRNITEV — ameriška barvna drama — od 8. do 22. 4.

JUNAKI DISNEYLANDA — ameriške barvne risanke — od 10. do 22. 4.

SATIRICON — italijanska barvna satira — od 10. do 24. 4.

ABC O LJUBEZNI IN SEKSU — avstralski barvni dokumentarni film — od 10. do 27. 4.

JUNAK DIVJINE — hongkonški barvni karate pustolovski film — od 10. do 24. 4.

KRC — domača barvna drama — od 11. do 28. 4.

OKNO V NEBO — ameriška barvna ljubzenska drama — od 15. do 27. 4.

RADIO VIHAR KLIČE ANDJELINO — domača barvna drama — od 15. do 27. 4.

STARI WISKY — ameriški barvni avanturistični film — od 12. do 26. 4.

L'ANIMAL — francoski barvni pustolovski film — od 17. 4. do 5. 5.

SAMOMORILCI NA KOLESIH — japonski barvni pustolovski film — od 17. 4. do 5. 5.

ZADNJI KARATE UDAREC — hongkonški barvni karate pustolovski film — od 23. 4. do 11. 5.

PEKLENSKI OTOK — domači barvni vojni film — od 24. 4. do 6. 5.

BETSY — ameriška barvna drama — od 26. 4. do 18. 5.

ZLOČIN BREZ STRASTI — francoska barvna drama — od 24. 4. do 12. 5.

POVRATEK — domači barvni vojni film — od 30. 4. do 12. 5.

Kinegraf,
TOZD kinematografi Prevalje

S KNJIŽNE POLICE

IZVIRNA DELA

Nada Matičič, Labirint, SM, Lj., 288 str. 200 din.

Matičičeve roman odkritosrčno in zaskrbljeno posega v življenje naše sodobne mladine, a tudi profesorjev in staršev. Problemska aktualnost in slogovna neposrednost sta tista dva temeljna vzvoda, ki bosta zanesljivo pritegnila določen krog bralcev.

Tone Kuntner, V lesu ogenj, pesmi, MK, Lj., 104 str. 220 din.

Pred nami je že sedma pesniška zbirka Toneta Kuntnerja, v katero je uvrščenih 44 pesmi. Nanašajo se na ljubezen in »bolečino ob neveseli usodi sveta«.

Zbirka pomeni nov korak v slovenskem pesništvu.

Edvard Kardelj, Samoupravljanje, I. knjiga, DZS, Lj., 488 str. 230 din.

Jugoslovanske založbe so se odločile, da pripravijo v petih knjigah izbor Kardeljevih del o samoupravljanju. Vsaka izmed njih predstavlja znanstveno tematsko in vsebinsko celoto Kardeljeve ustvarjalnosti v zadnjih desetih letih.

Marjan Jerše, Dražgost Pokorn, Srce in ožilje, priročnik, Lj., 257 str. 150 din.

Priznana strokovnjaka opozarjata na dejavnike tveganja, ki vodijo do najtežjih posledic bolezni srca in ožilja, ter svetujeta, kako s primernim načinom življenja te bolezni lahko preprečimo. Posebno poglavje je namenjeno srčnemu infarktu in rehabilitaciji po njem.

PREVODI

Ephraim Kishon, Družinske zgodbe, humoristične črtice, MK, Lj., 328 str. 378 din.

Kishon si je upravičeno pridobil naziv »svetovni mojster humorja«. Njegove knjige so v zadnjih letih prevedene v vse svetovne jezike.

V slovenskem prevodu smo dobili prvo Kishonovo knjigo. Preberite jo, ne bo vam žal!

Kurt Vonnegut, Sirene s Titana, roman, TZS, Lj., 256 str. 200 din.

Sirene s Titana so avtokritično, satirično in groteskno razgaljanje ameriških in človeških mitov. Vonnegut tako nadaljuje izročilo velikih satirikov, ki nas prek svojih umetniških svetov vodijo h koreninam našega lastnega sveta.

Zsigmond Moricz, Gospodje se zabavajo, roman, PZ, MS, 306 str. 190 din.

Pisatelj z romanom vsebinsko sega v konec prejšnjega stoletja. Osrednji junak je tipični predstavnik madžarskega nižjega plemstva. Slika nam podoba madžarske družbe pred prelomom stoletja, družbe, ki ni znala najti smisla v prihodnosti in se je predajala brezplodnim zabavam in raznim drugim strastem.

(Po Knjigi 80)

Kako izračunamo višino posojila za stanovanjsko izgradnjo

V tem sestavku bo na kratko opisan postopek, s katerim si lahko izračunamo višino kredita za stanovanjsko gradnjo. Da bi to lahko izračunali, potrebujemo naslednje podatke:

— Poprečni osebni dohodek na zaposlenega v SR Sloveniji v gospodarstvu, ki znaša za leto 1979 **7159,00 din** na mesec.

— Poprečno ceno kvadratnega metra stanovanjske površine v preteklem letu, ta znaša v naši občini **9500 din**.

— Površino stanovanja, ki se vzame za izračun po merilih pravilnika o stanovanjskih razmerjih in znaša za delavca samca 24 m², za dva družinska člana 38 m², za tri člane 50 m², štiri člane 60 m², pet članov 68 m² in za vsakega nadaljnjega člana še 8 m².

Pri tem opozarjamo na določila naših samoupravnih aktov, ki določajo, da se pri izračunu za kredit upoštevajo le nepreskrbljeni otroci in zakonec, ki ni zaposlen, ter osebe, za katere je delavec dolžan skrbeti po zakonu. Zakonci, ki so zaposleni v drugi DO, se pri izračunu ne upoštevajo, razen v primeru, da ima naš delavec skupaj že 25 let delovne dobe ali pa 20 let dela v naši delovni organizaciji.

Ker je višina posojila odvisna tudi od tega, ali delavec hišo na novo gradi, dograjuje ali adaptira, je treba upoštevati določila o maksimalni višini posojila, ki so razvidna iz tabele.

Po naših aktih lahko na tak način izračunamo vsoto denarja delavski svet železarne vsem zmanjša še za 30 %, kolikor ni dovolj sredstev. Dajemo konkreten primer za izračun višine posojila na osnovi znanih podatkov:

Vzemimo delavčev družino, ki ima štiri družinske člane, kjer žena ni zaposlena, otroci pa so šoloobvezni. Po določilih pravilnika o stanovanjskih razmerjih se jim vzame kot osnova za izračun dvosobno stanovanje v izmeri 60 m². Ko pomnožimo število m² z vrednostjo m² (9500 × 60 = 570.000 din), dobimo vrednost stanovanja. Vzemimo, da je delavec imel v preteklem letu poprečni osebni dohodek 10.000 din mesečno. Ko ta OD delimo s številom družinskih članov, dobimo poprečni dohodek na člana, in sicer 2.500 din. Sedaj delimo 2.500 s 7159 in pomnožimo s 100 %. S tem smo dobili rezultat zaokroženo 35 %. To je dohodek na družinskega člana, primerjan s poprečnim mesečnim OD na zaposlenega v SRS v preteklem letu.

Iz tabele o maksimalni višini posojila je razvidno, da spada pod rubriko do 40 %. V tem primeru je delavec upravičen do deleža vrednosti stanovanja v prvi koloni. Če torej gradi novo hišo, lahko dobi največ 55 % od vrednosti stanovanja. Da ta znesek dobimo, pomnožimo 570.000 z 0,55 in dobimo rezultat 313.500 din. To je maksimalna vsota posojila, ki jo lahko naš delavec dobi po samoupravnem sporazumu. Na osnovi zadnjega odstavka 30. člena lah-

ko delavski svet železarne Ravne glede na razpoložljiva sredstva zniža vsem proslcem višino že odobrenega posojila v določenem procentu. Delavski svet se je tega določila vsa leta posluževal, in sicer je zniževal to višino največ do 30 %. V primeru našega delavca bi tako znižana vsota posojila znašala 219.450 din. Če bi ta isti delavec hišo samo dograjeval, bi znašala višina maksimalno 114.000 ali zmanjšana za 30 % 79.800 din. Če pa bi hišo samo adaptiral, bi lahko dobil največ 85.500 ali zmanjšano za 30 % 59.850 din.

Kombinacij za izračun višine posojila za posamezne namene je veliko, zato si v službi vsako leto izdelamo pregledne tabele, in kolikor si kredita kateri od delavcev sam ne bo mogel izračunati, lahko dobi podatke na re-

feratu za stanovanjske zadeve.

Ceprav je članek že dovolj obširen, moramo opozoriti še na določene stvari v zvezi s krediti. Dogaja se, da se nekateri od naših delavcev vsako leto prijavljajo na razpis za razdelitev posojil, čeprav so že dobili celotni znesek posojila v maksimalni višini. Vsem mora biti jasno, da po sistemu, ki je uveden po letu 1974, ni mogoče več uveljavljati ponovnih zahtevkov po kreditih, kolikor je posameznik že dobil celotni znesek. Na tak način bi delavci, ki so upravičeni do posojila in ga še niso dobili, bili prikrajšani v svojih pravicah, nekateri pa bi bili v nedogled kreditirani. Tak način po naših samoupravnih aktih ni dopusten.

Do takih zahtevkov prihaja predvsem zaradi tega, ker je do leta 1974 bil v veljavi drugačen sistem. Po tem sistemu je komisija za razdeljevanje kreditov dodeljevala le-te po prosti presoji — kolikor je kdo potreboval. Tak sistem je spravljal v neenakopraven položaj delavce, zato se po letu 1974 zneski posojila določajo po prej opisanem načinu.

Referat za stanovanjske zadeve

Nove knjige v strokovni knjižnici

6396 Marketing Enzyklopädie 1, 2. 1974.	6412 Assmann B., Aufgaben zur Festigkeitslehre 1975.	6433 Smeaton R. W., Switchgear and Control Handbook 1977.
3587/475 Osojnik A., F. Pavlin, F. Vodopivec, Emisijski diagram elektroobločne peči 1979.	6413 Weise H. D., Zerstörende Schweißnahtprüfung 1972.	6434 Wärme Rückgewinnung und Abwärmeverwertung in der Industrie 1978.
3587/476 Lavrič T. A. Velkovrh, E. Perman, Kontrola spektroskopskih standardov 1979	6414 Grundmann H., Schweißen von Gusseisen Werkstoffen und Stahlguss 1971.	6435 Hammond P., Electromagnetism for Engineers 1978.
3799/6 Tehnička enciklopedija 6 G — Ka 1979.	6415 Andolšek D. M., Programirana poslovna in samoupravna administracija in korespondenca 1978. I, II.	6436 Schäfer P., Wiczorke M., Lexikon der Prozessrechner-technik 1979.
6397 Politički leksikon 1979.	6416 Veličkovič D., Buka i vibracija 1975.	6437 Werner G. W., Systematische Schadensverhütung und Bekämpfung 1978.
6398 Rozman V., A. Radovan, Delovna razmerja v združenem delu, socialna varnost 1978.	6417 Handbook of Loss Prevention 1978.	6438 Becker E., Michalzik G., Morgner W., Praktikum Werkstoffprüfung 1978.
6399 Kalajdžić M., Metod konačnih elemenata 1978.	6418 Hartel W., Stromrichterschaltungen 1977.	6439 Lenschner D., Grundbegriffe der Thermodynamik 1979.
6400 Bedjanič M., Nalezljive bolezni 1979.	6419 Höfle U., Zuverlässigkeitsrechnung 1978.	6440 Whitmore D. A., Measurement and Control of indirect Work 1971.
6401 Mikrocomputer, Eine Zusammenfassung aktueller Aufsätze über den Mikrocomputer 1976.	6420 Stoer J., Einführung in die Numerische Mathematik I. II. 1979.	6441 Rodič J., Mehanizem in morfoloija lomov Cr-Mo-V orodnih jekel 1978. Disertacija.
6402 Kolb Oto, Einführung in die Stromrichtertechnik 1976.	6421 Technische Zuverlässigkeit 1977.	6442 TGL Taschenbuch Wärmebehandlung 1978.
6403 Schmitt Grohe J., Produktionstechnologie. Verfahren und Neuproduktplanung 1972.	6422 Osnovi testiranja fizičkim naporom 1974.	6443 Aparatura dlja mehaniziravanj dugovoj i elektrošlakovoj svarki i naplavki 1978.
6404 Bayer H., Handbuch der Mikroskopie 1977.	6423 Dohčević S., Sistem analize i informisanja u poslovanju OUR 1978.	6444 Vorošnin L. G., Ljyhoči L. S., Borirovanie stali 1978.
6405 Černe Franc, Uvod v ekonomsko vedo 1969.	6424 Bachr H. D., Thermodynamik 1978.	6445 Volsky A., Sergievskaya E., Theory of Metallurgical Processes 1978.
6406 Ovsenik J., Organizacijske funkcije 1979.	6425 Dahl W., Verhalten von Stahl bei schwingender Beanspruchung 1978.	6446 Novikov I., Theory of Heat Treatment of Metals 1978.
6407 Kaltnekar Z., Spremenljivi delovni čas 1979.	6426 Industrijska ventilacija 1975.	6447 Teterin P. K., Teorija periodičeskoj prokatki 1978.
6408 Jerovšek J., Učinkovita delovna organizacija 1979.	4363 Brunklaus H., Industrieöfen Bau und Betrieb 1979.	6448 Vladimirov V., Measuring and Cutting Tools 1978.
6409 Tatomirovič M., S. Velimirovič, Transport u proizvodnji 1977.	6427 Senkara T., Wärmetechnische Rechnungen 1977.	6449 Fomin V. P., Jakovlev A. P., Elektrosvarka 1978.
6410 Soldatič D., Džuvarevič M., M. Radič, Sodobna tajnica 1979.	6428 Charchut W., Druckluft Handbuch 1979.	6450 Geller Yu., Tool Steels 1978.
6411 Munz D., Schwalbe K., Mayer P., Dauerschwingverhalten metallischer Werkstoffe 1971.	6429 Acceptance of Nuclear Power 1979.	6451 Anurev V. I., Spravočnik konstruktura mašinostrojtelja 1, 2, 3. 1978.
	6430 Jötten R., Leistungselektronik 1. 1977.	6034 Popič R., B. Lolič, N. Afgan, Naučno tehnički rečnik englesko-srpskohrvatski 1980.
	6431 Ilić E., Elektrotehnički rusko-srpskohrvatski, srpskohrvatski ruski rečnik 1969.	6452 Kardelj E., Politični sistem socialistične samoupravne demokracije 1, 4. 1979.
	6432 Peatman J. B., Microcomputer Based Design 1977.	3587/477 Glogovac B., Strah J., Vodeb D., Izdelava navodil za naročilo in prevzem peči 1979.
		3587/478 Koroušec B., Jagodič A., Sirk U., Dokumentacija o tehnologiji pretaljevanja visoko legiranih jekel na polindustrijski EPŽ napravi na MI 1979.
		3587/479 Prešern V. + sodelavci, Tehnologija in postopki izdelave jekla 1979.
		3587/480 Rozman S., Jager R., V. Prešern, Kompleksne raziskave bogatstva fluorita iz Krupnja 1979.
		6029/6 McGonnagle J. Warren, International Advances in Nondestructive Testing 1979.
		6453 Samuelson P. A., Ekonomska čitanka 1975.
		6454 Kyovskij R., A. Radovan, Konvencija in priporočila mednarodne organizacije dela 1975.
		6455 Bendečkovič J., Investicioni projekti 1977.
		6456 Kenneth J. A. Brookes, World Directory and Handbook of Hardmetals 1979.
		6457 Halling J., Principles of Tribology 1979.
		6458 Crnkovič R., Kredit in kreditni sistem 1979.
		6459 H. Piloty, Mikroprocessoren und ihre Anwendungen 1, 2. 1979.
		6460 DC Motors Speed controls servo Systems And Engineering Handbook 1977.

REKREACIJA IN ŠPORT

REKREACIJSKA TEKMOVANJA V TOZDIH

Komisija za rekreacijo v TOZD gospodarskega je priredila interno prvenstvo v namiznem tenisu. V moški konkurenci je nastopilo 14 posameznikov. Zmagal je Milan Maklin, drugo mesto je osvojil Vlado Homan, tretje pa Marjan Steharnik. Med šestimi ženskami je bila najboljša Dragica Jelen, druga Tatjana Ketiš, tretja pa Ljuba Mlakar.

V ekipni konkurenci vodi med 15 udeleženkami pri ženskah Alenka Dolinšek s 34 točkami, sledijo Gelca Jurajša 31, Ljuba Mlakar 31, Ivica Svarc 26 itd. Pri moških vodi med 23 udeleženci Poldo Ranc s 59 točkami pred Marjanom Steharnikom 57, Vladom Homanom 51 in Ljubom Prikeržnikom 43 točk.

Oddelek orodjarna pri TOZD stroji in deli je priredil prvenstvo v veleslalomu, ki se ga je udeležilo 23 delavcev. V starostni skupini do 25 let je zmagal Marjan Kranjc pred Vojkom Zaberžnikom in Benom Grobelnikom. V skupini od 25 do 35 let je osvojil prvo mesto Berti Zagernik, drugi je bil Peter Wlodyga, tretji pa Janez Pavlak. V kategoriji nad 35 let je zmagal popularni in vestranski športnik Nestl Trebovc pred Alojzjem Cigaletom in Leopoldom Koboltom.

PRVENSTVO STROJEV IN DELOV V VELESLOMU

28 tekmovalcev je bilo razdeljenih po treh starostnih skupinah. Med najmlajšimi delavci do 25. leta je zmagal Jože Kolar, drugo mesto je osvojil Marjan Kranjc, tretje pa Bojan Urnaut. V skupini od 25 do 35 let je premočno zmagal Berti Zagernik, drugi je bil Janez Pavlak, tretji pa Ernest Srebot. Med veterani je bil najboljši Nestl Trebovc, drugo mesto je osvojil Poldo Kobold, tretje pa Peter Lampret. Najboljši čas med vsemi nastopajočimi je dosegel Berti Zagernik.

SPORTNO REKREATIVNA DEJAVNOST ETS V MINULEM OBDOBJU

Od leta 1975, točneje od oktobra tega leta, smo začeli v TOZD elektrotehniške storitve z organizirano rekreacijo naših delavcev. Od takrat pa do danes smo odigrali med sabo in proti drugim TOZD 77 nogometnih tekem, v katerih je igralo 464 naših sodelavcev, 6 rokometnih srečanj s 50 igralci, 19 odbojarskih tekem s 122 igralci, ter 8 košarkaških tekem s 60 igralci. Poleg tega smo prirejali tudi tekmovalna v veleslalomu, kjer je sodelovalo 113 smučarjev, sankanje s 127 udeleženci, kegljanje s 123 udeleženci, namizni tenis je igralo 98 sodelavcev, plavalno jih je 124, streljalo pa 112.

Na planinskih pohodih je sodelovalo 44 delavcev, pri izletih in piknikih pa 333. Tekmovalne panoge, kot so streljanje, plavanje, kegljanje, smučanje, sankanje itd., smo združili v mnogoboj, katerega se je udeležilo letno od 6-7 ekip ter v dobrih štirih letih prek 460 sodelavcev.

Izkušnje so pokazale, da je merjenje moči med oddelki zelo priljubljeno, saj smo dosegli v nekaterih delavcih od 90% do 100% udeležbo, v celotnem TOZD pa 66%. V elektrotehniških storitvah smo v tem obdobju sestavili 90 ekip, imeli smo 163 tekmovalnj, izletov in športnih srečanj v okviru TOZD, slovenskih železnar, kraja in občine, skupna številka udeležencev iz naše TOZD pa je 2346.

Ce na koncu še zapišemo, da je vse to dosegel TOZD, ki je imel leta 1975 okrog 170 zaposlenih, danes pa ima 203, od tega prek 100 vozačev, potem to res ni malo!

Organizator rekreacije:
Jaka Vidovšič

NAMIZNI TENIS

Na Ravnah je bilo ekipno mladinsko prvenstvo vzhodne Slovenije, na katerem je nastopilo šest ekip. Prvo mesto je osvojil Maribor, drugi je bil Fužinar, tretja pa Sobota. Odločilni dvoboj za prvo mesto so dobili Mari-

borčani z zmago 5:4 nad Fužinarjem, ki je tokrat nastopal brez Bojana Pavliča.

V Ljubljani je tekmovalo 64 pionirjev na memorialu Adolfa Jakha. Fužinarjevi tekmovalci so osvojili naslednja mesta: Darko Jamšek je bil drugi, Samo Bezjak si deli tretje mesto, Emil Sirovina pa je bil peti do osmi.

Na Jesenicah pa je bil memorialni turnir Judite Pavlič-Novak. Uspešna je bila naša pionirka Tanja Pandev, ki je osvojila drugo mesto za Ojstrškovo. Pri mladincih je zmagal Bojan Pavlič, drugo mesto je osvojil Riki Ginter. Dekleta so bila tokrat slabša: Ingrid Trbižan je bila druga pri članicah in tretja med mladinkami. Logarjeva in Ačkova sta bili izločeni v predtekmovalju. Tudi Pavlič je slabšo igral v članski konkurenci, kjer ga je že v prvem kolu izločil pionir Bucik.

33. SLOVENSKO PRVENSTVO ZA ČLANE IN ČLANICE

V Murski Soboti se je pomerilo 55 moških in 29 žensk na prvenstvu posameznikov in dvojic. Med najboljšimi slovenskimi igralci namiznega tenisa so se sorazmerno zelo dobro uvrstili mladi predstavniki Fužinarja, ki so osvojili naslednja mesta:

med člani v posamični konkurenci si deli Bojan Pavlič peto do osmo mesto; v četrtfinalu ga je izločil kasnejši prvak Slovenije Savnik.

Pri članicah si deli Ingrid Trbižan tretje do četrto mesto, s tem da je v četrtfinalu izločila glavno favoritnjo Čadežovo.

Med ženskimi dvojicami je par Barbika Logar in Ingrid Trbižan nesrečno izgubil polfinalno srečanje z dvojico Djankič-Krsnik s 3:2 po vodstvu z 2:0, tudi mešani par Pavlič-Logar si deli tretje do četrto mesto.

ODBOJKA

DVA PORAZA FUŽINARJA Z 1:3

Na Ravnah se je Fužinar pomeril z Mladostjo iz Zagreba in izgubil srečanje s 3:1. Naša dekleta so na tem srečanju prikazala doslej najslabšo igro. Popravila so izvedbo servisa — zelo slabo pa so ga sprejemala. Pri tem so naredila v štirih nizih kar 22 napak, kar pa pomeni 22 podarjenih direktnih točk nasprotniku. Še slabše kot igra deklet pa je bilo neenotno vodenje tekme in menjavanje igralok, za kar je odgovoren celoten tehnični odbor in ne samo trener, ki ni imel na tej tekmi najboljšega dne.

V drugem srečanju, ki je bilo v Beogradu proti ekipi IMT, so naša dekleta izgubila po pričakovanju s 3:1, s tem da so prikazala neprimerno boljše igro kot pred tednom doma. Predvsem so bile igralko bolj borbene, kar je razvidno iz rezultata posameznih nizov: 12:15, 15:10, 11:15 in 10:15.

DVE ZMAGI IN DOBRA IGRA FUŽINARJA

Na Ravnah sta se pomerila bivaša prvotligaša Rijeka in Fužinar. Igralki Fužinarja so na tej tekmi zaigrali tako dobro, da so z domiselno, hitro in borbeno igro navdušili gledalce in presenetili nasprotnika. V pičli uri so Rečani klonili s 3:0.

Na gostovanju na Bledu je Fužinar ponovil dobro igro in premagal tradicionalno neugodnega nasprotnika prav tako s 3:0. Zal so prišli fantje prepozno v dobro formo, da bi se lahko vplivali na direktno uvrstitev pri vrhu lestvice.

Mežičani so doma gostili Stavbarja iz Maribora in izgubili srečanje z 1:3.

REPUBLIŠKE LIGE

V moški republiški ligi je Zerjav premagal mlado moštvo Stavbarja s 3:1, Mislinja pa celjski Ingrad s 3:0. V koroškem derbiju, ki je bil v Mežici, je Mislinja premagala Zerjav s 3:2 in je na čelu lestvice pred Savinjsko in Sempetrom.

PLAVANJE MLADINSKO DRŽAVNO PRVENSTVO

V Zagrebu je bilo mladinsko državno prvenstvo, na katerem je uspešno sodelovala manjša skupina Fužinarjevih plavalcev. Pri dekletih je osvojila Andreja Cesnik prvi mesti na 100 in 200 m hrbtno, pri fantih pa je bil najboljši Miran Kos, ki je zmagal na 100 in 200 m hrbtno ter osvojil drugi mesti na 100 in 200 m delfin.

V Kranju so tekmovali pionirji do 10. leta. Zelo uspešen je bil Dejan Karadža, ki je dobil štiri kolajne. Zmagal je na 100 m kravi, drugi je bil na 100 m delfin in 200 m kravi, tretji pa na 200 m delfin.

ČLANSKO PRVENSTVO SLOVENIJE

Na Ravnah so tekmovali najboljši slovenski plavalci vseh starostnih skupin na članskem slovenskem prvenstvu.

Najboljši tekmovalci so bili Borut Petrič, ki je zmagal v vseh disciplinah, kjer je nastopil. Tudi plavalci Fužinarja so bili zelo uspešni. V ekipni konkurenci so osvojili tretje mesto

Slalom

Mlajši pionirji: 1. Aleš Pustoslemšek, 2. Tomaž Kostanjevec, 3. Darjan Cekon, 4. Rasto Ažnoh.

Cicibani: 2. Robi Kranjc, 3.—4. Borut Močnik in Mitja Adamič, 5. Simon Kordež, 6. Jani Maklin.

Cicibanke: 1. Katja Skrinjar, 2. Petra Videmšek, 7. Doroteja Pustoslemšek.

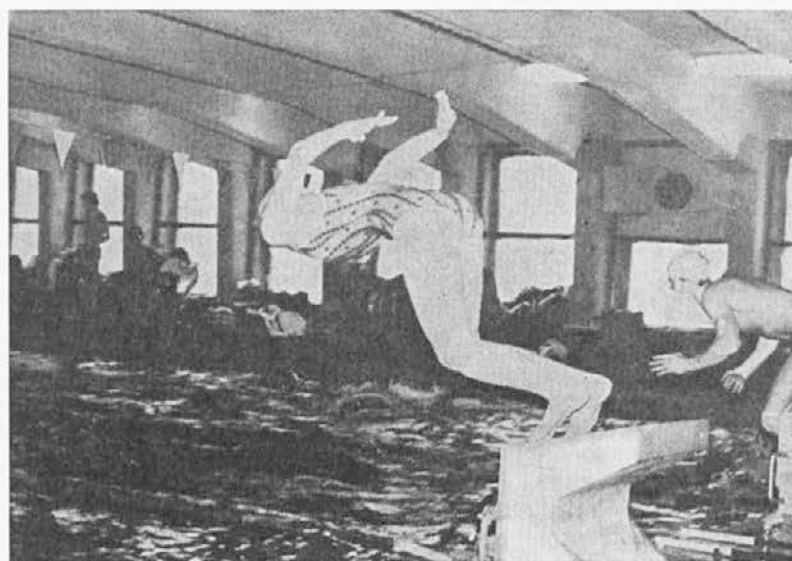
Mlajše pionirke: 1. Katjuša Pušnik, 2. Mirjan Lihteneger, 3. Vesna Luinovič.

Na Krvavcu so se pomerili najboljši slovenski mlajši pionirji in pionirke v veleslalomu.

Pri fantih je v močni in izenačeni konkurenci, kjer so odločale stotine sekunde osvojil Dušan Zagar četrto mesto, peti je bil Matej Čuješ. Pri dekletih pa se je Mirjam Videmšek uvrstila na 16. mesto.

NOGOMET

Na začetek spomladanskega dela prvenstva se je selekcija Koroške zelo slabo pripravljala. Nogometaši niso imeli dobro organiziranih treningov in niti ene prijateljske oziroma trening tekme. Kljub neresnemu odnosu do koroškega nogometa so na prvi tekmi v Kamniku dobro igrali in izgubili z 1:0, čeprav so si po prikazani igri zaslužili vsaj točko.

Trening

za Triglavom in Ljubljano. Med našimi posamezniki je imela največ uspeha Maja Rodič, ki je zmagala v štirih disciplinah: na 100 in 200 m prsno ter na 200 in 400 m mešano. Miran Kos je ponovno dokazal, da je najboljši hrbaš in je zmagal na 100 in 200 metrov. Prvo mesto je še osvojila Andreja Cesnik na 100 m hrbtno. Izenačenost Fužinarjevih tekmovalcev je prišla do izraza v štafetnem plavanju. Naši so osvojili prva mesta v ženskih štafetah 4 × 100 m mešano in 4 × 100 m kravi z rekordom Slovenije. Zmagala je tudi moška štafeta 4 × 100 metrov mešano.

SMUCANJE

V organizaciji SK Fužinar je bilo izvedeno kategorizacijsko tekmovalje vzhodne regije za starejše in mlajše pionirje. Uvrstitve koroških tekmovalcev:

Veleslalom

Mlajši pionirji: 1. Matej Čuješ, 2. Dušan Zagar, 4. Darjan Orešnik, 5. Pavli Čebulj.

Starejši pionirji: 1. Boris Maklin, 3. Jani Ažnoh, 4. Bojan Strmčnik, 6. Lojze Potočnik.

Mlajše pionirke: 2. Mirjam Videmšek, 4. Mojca Pumpas, 6. Mateja Srebre.

Starejše pionirke: 2. Natalija Fužir je dosegel Edi Praper.

-ervi-

STRELJANJE

Strelska družina »Knez Pepi« je izvedla tekmovalje v streljanju z račno puško na tradicionalno trofejo »Zlata puščica«. Osvojil jo je Ivan Ovčar s 366 krogi pred Ivanom Kajnikom 345. Sledijo: Branko Kajnik 331, Miha Ferlin 324, Metka Kajnik 323 itd. Normo za nastop na občinskem prvenstvu je doseglo 10 strelcev.

Strokovni odbor za strelski šport pri TKS je organiziral občinsko tekmovalje za »Zlato puščico«. To priljubljeno značko je osvojil Edi Praper, strelska družina »TON« Mežica, ki je dosegel 547 krogov, sledijo pa: Anton Strekelj, »Knez Pepi« Ravne, 519, Ivan Ovčar, »Knez Pepi« Ravne, 518, Edi Plaz, »TON« Mežica, 513, Metka Kajnik, »Knez Pepi«, 508, Branko Kajnik, »Knez Pepi«, 502 itd. Pogoji za nastop na republiškem tekmovalju

PRILOŽNOSTNA ZNAMKA 70-LETNICA ROJSTVA EDVARDA KARDELJA

Ob 70-letnici rojstva jugoslovanskega revolucionarja Edvarda Kardelja je izdala skupnost jugoslovanskih PTT priložnostno poštno znamko za 2 dinarja.

Edvard Kardelj je bil rojen 27. januarja 1910 v Ljubljani v delavski družini. Od svojega 16. leta je bil član SKOJ, z 18 leti član KPJ. Je eden najbolj znanih vodij jugoslovanskega revolucionarnega delavskega gibanja in dolgotrni sodelavec Josipa Broza Tita. Dal je ogromen prispevek k graditvi ZKJ, pri razvoju samoupravnih odnosov in v boju za neodvisnost in krepitev neuvrščene Jugoslavije. Narodni heroj, dobitnik nagrade AVNOJ, redni in častni član vrste znanstvenih ustanov ter nosilec najvišjih jugoslovanskih in številnih tujih odlikovanj.

Na znamki je prikazano poprsje Edvarda Kardelja, delo akademskega kiparja Zdenka Kalina. Grafična obdelava znamke je delo Dušana Lučiča.

Tiskanje je bilo opravljeno v zavodu za izdelavo bankovcev v Beogradu v tehniki večbarvnega ofseta in polah po 25. V prodajo so prišle 26. januarja 1980. Istega dne je dal biro za poštne znamke in tisk v prodajo priložnostni ovitek za 2,50 dinarja oziroma ovitek prvega dne FDC za 4,50 dinarja.

RAZSTAVA KOROŠKEGA FILATELISTIČNEGA DRUŠTVA RAVNE

Koroško filatelistično društvo se je od 14. do 21. februarja 1980 prvič predstavilo v Likovnem salonu na Ravnah z razstavo zbirk svojih članov. Na razstavi je sodelovalo 16 članov z 20 eksponati na približno 500 albumskih listih.

Organizirano filatelistično delovanje je obstajalo na Ravnah že pred drugo svetovno vojno. Kmalu po njej pa je bilo ustanovljeno

Koroško filatelistično društvo, ki je združevalo filateliste iz vse Mežiške in dela Dravske doline. Pri svojem delu daje društvo poudarek predvsem mladim, kar se je odrazilo tudi na tej razstavi, saj so razstavili svoje zbirke predvsem mladi filatelisti.

Člani Koroškega filatelističnega društva so že razstavljali svoje zbirke na razstavah v Škofji Loki, Kočevju, Krškem, Kraljevu in drugod ter pri tem dobili razna priznanja in diplome. Tokrat so se s svojimi zbirkami predstavili v okviru Vorančevih dnevo '80 tudi doma.

Najbolj zapažene so bile teme Tito, Lenin in Prva konferenca neuvrščenih. Pohvaliti pa je treba predvsem mlade razstavljalce, kot Janeza Krivograda »Astronavtika«, Draga Gostenčnika »Evropa cept«, Andreja Cesnika »Cvetje«, Matjaža Merkača »Ladje«, »Kopernik«, Sama Šteharnika »Promet«, Simona Šteharnika »Lovne živali Evrope«, Mirana Pudgarja »Paragvaj« in Jožeta Kebra »Glasbila«. Razveseljivo je dejstvo, da je pri razstavi sodelovalo toliko mladih filatelistov.

F. u.

IZREKI

Karkoli že delam, zmeraj mislim, da s tem predvsem služim svoji domovini, kolikor mi dovoljujejo moči.

Pavlov

Mladičiči in dekleta, živite v vedri tišini knjižnic in laboratorijev. Vprašajte se: kaj sem storil za svojo domovino? Išcite priložnost, da na kak način pripravite k napredku svoje države, pa tudi človeštva.

Ko boste pred ciljem in kadarkoli vam bodo naklonjene okoliščine, boste imeli pravico reči: »Storil sem vse, kar sem mogel!«

Pasteur

Z nikogaršnjo domovino se ni treba šaliti. Ljubezen do domovine je svetinja kakor ljubezen do matere.

Džaja

Človek je rojen, da dela, da trpi in se bori. Kdor ne dela tako, mora propasti.

Tesla

Naj delo ne bo nikogaršnja muka, ker je vsakogaršnja dolžnost.

Roza Luxemburg

Poštenje je kakor mladost: ko se enkrat izgubi, se ne vrne več.

Conti

Kdor ruši pravo poštenje, ruši temelje ljudske skupnosti.

Platon

Temnica ima prednost pred fakulteto, ker v zaporu človeku ni treba brati knjig svojih ječarjev.

Shaw

Prvoaprilske novice in bodice

Ko to bereš, beri resno, ne prekinjaj dela, beri doma. Ne premlevaj s sodelavci bodic na delovnem mestu, ampak se potruj, da jih za naslednji 1. april ne bo.

Pričeli so se seminarji o stabilizaciji z obvezno udeležbo za slušatelje le z izredno plačanimi dopusti.

Nove prepustnice si stabilizacijsko pišejo samo tisti, ki jih največ potrebujejo.

Za stabilizacijo so mi odobrili novo delovno omaro, da bom lahko vanjo shranjeval orodje, s katerim delam. Prvotna omara je polna samoupravnih sporazumov in aktov.

Kdor ne dela dovolj vestno in zadostno v rednem delovnem času, mora stabilizacijsko ostati dneve in dneve v tovarni popoldne, da nadomesti izgubljeni med delovnim časom.

POZOR

Danes na zalogi pralni praški, premog in nafta po nižani ceni — na kredit brez pologa in brez vračila. — Vrste ni. Dostava takoj za 1. APRIL.

C. H.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD jeklolivarna ter OO sindikata za prejeta darila, govornikom pa za lepe poslovilne besede.

Vsem želim mnogo delovnih uspehov in sreče pri delu.

Otmär Ferik

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame in babice **Rozalije Sekalo** se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter jo pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujem govorniku Štreklju za poslovilne besede, g. župniku za opravljeni obred, pevcem, pogrebem, sosedom in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih dneh.

Zalujoči: mož Gašper, sinova Ludvik in Tone z družinama, hčerke Katarina, Marija in Jožica z družinami.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubega moža in očeta **Viktorja Obreze** se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancom za izrečena sožalja, darovane cvetje in vence. Zahvaljujem se tov. Golobu za poslovilne besede, g. župniku za pogrebni obred in govor, pihalnemu orkestru, praporščakom društva upokojencev, socialistične zveze in ZZB.

Hčerka in sinovi se zahvaljujejo vsem sodelavcem za darovane cvetje in vence. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Rafaela, sinova Jože in Viktor z družinama, sin Drago in hčerka Rafaela ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata, strica in dedija **Toneta Kališnika** se iskreno zahvaljujem vsem, ki so darovali cvetje in nam pomagali v težkem trenutku, ter vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti.

Posebno se zahvaljujem govorniku Avgustu Štreklju, župniku Jožetu Lodrantu in ravenški godbi.

Zalujoči: žena Justa, hčerka Hedvika z družino in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadni izgubi dragega moža in očeta **Rudija Krebsa** se najlepše zahvaljujem vsem, ki so nam kakorkoli pomagali ter darovali cvetje in vence. Posebej hvala govornikom za besede ob odprtem grobu ter sodelavcem TOZD kontrola kakovosti za njihovo pomoč.

Zalujoči: žena Marjeta, sin Peter z družino, hčerki Jana in Zdenka z družinama in drugo sorodstvo.

Pravokotno